

Նախագահական ընտրություններին ընդամենը 13 օր մնացած Աղբյուրի նախագահը, ինչպես էր ակնկալվում էր, հանեց իր թեկնածությունը hoqnis որդու՝ վարչապետ Հիլալ Ալիեյի: Այս կադավորությամբ Աղբյուրի ժողովրդին հղած իր ուղերձում Յեղար Ալիեյը մի գլուխ գոլում է որդու բարեմասնությունները: «Բարձր ինտելեկտով օժտված», «դրամատիկ մասնագետ ունեցող», «ժամանակակից համախառնային ֆալանգականությունն ու սենսությունը լավ իմացող», «եռանդուն և նախածեռնող մարդ», և այլ մակդիրներով զարդարում նրա ուղերձը, փաստորեն ֆարգաբալ

էր որդու համար, որին Յեղար Ալիեյը համարել է իր «ֆալանգական ժառանգորդը»: «Ես հավատում եմ նրան, ինչպես իմն իմն ես մեծ հույսեր եմ կադում նրա ադադայի հեծ», հայտարարում է Ալիեյը և ավելացում, թե ինչու հույս ունի, որ ժողովուրդը սասար կկանգնի Հիլամին, որին վիճակված է լուծելու այն ճակատագրական խնդիրները, որոնք ինքն էր լուծելու: Ընդգծելով, որ Աղբյուրի դաշնակցական հեռուստատեսությունից Ալիեյի ուղերձը ընթերցվեց առանց որևէ սեռագրության: 80-ամյա Ալիեյն օգոստոսի սկզբից ի վեր բուժվում է Բլիվենի (ԱՄՆ) կլինիկայում:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՍԱՀՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կիորոսի Մելգոնյան կրթական հաստատությունը ծախս՞ու է

Կիորոսից հասնող լուրերը մտահոգիչ են. անսարժ գույքի վաճառքի մի ամերիկացի մասնագետ, Գորդոն Անդերսոն անունով, օրերս զսնվում էր Երևանում և, ըստ իրազեկների, ուսումնասիրում էր «Երևան» եւ նույնիսկ բանակցություններ վարում Մելգոնյան կրթական հաստատությունը շինելու եւ հսկայական արածով, վաճառելու ուղղությամբ: Ասում են՝ արդեն ներկայացել է առաջին հաճախորդը՝ Կիորոսի տեսական համալսարանն առաջարկել է 40 մլն ամերիկյան դոլար: Իրարանցման մեջ են կրթության ուսուցիչները, անձնակազմը, գաղութի ազգային դեմքերը: Նրանց վրդովեցրել է նաեւ վաճառքի ծրագրի գրեթե դավադիր բնույթը, ոչ ոք չի հարցրել նրանց կարծիքը, թե, որքան է խոստովանել, թե սա առաջին անգամը չէ, որ նման լուրեր են օրհնանովում Կիորոսում եւ այլուր: Բայց այս անգամ... Այս անգամ առաջին անգամը չէ հինգերեց Յայկաբեն Ուզունյանը, ԶԲԸՍիության նախկին երկարամյա փոխնախագահը եւ Մելգոնյան հաստատության փաստական կուրատորը: Դեռեւս մարտ ամսին, ծավալում մի հողվածով, որի վերնագիրն էր «Մելգոնյան կրթական հաստատությունը ծախսու չէ», Զ. Ուզունյանը սփյուռֆայթերի միջոցով տեղեկացնում էր, որ Նյու Յորքից «ծանոթ խմբագիր մը, ըստ երեւոյթին ադադրանքի վրա», երկու օրով այցելելով Կիորոս՝ Մելգոնյան հաստատություն, վերադարձին հավակնել է իր թերթում դասողություններ անել 80 արվա փառավոր ուղի անցած կրթության ներկայի եւ ադադայի մասին փորձելով մարդկանց մեծում տեղավորել քյուր կարծիք, թե հաստատություն այլեւս ի վիճակի չէ արուսակելու իր ազգային առաքելությունը, որին կոչված էր դեռեւս 1925 թ. Կարադեբեկ Մելգոնյանի գրած կտակով:

Մուսկալ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: Մյուս Փարիզում կոնսուլացիաներ են կայացել ԵՄԿԻ-ի Լեոնային Դարաբադի խնդրով Միլենի խմբի օրհնակներում: Ինչպես ԻՏԱՈ-ՏԱՄՍ-ին հայտնել է բարձրասիճան դիվանագիտական մի ադրյուր, համաճախագիտները անջատ հանդիպումներ են անցկացրել Յայասանի եւ Աղբյուրի արագործնախարարներ Վարդան Օսկանյանի եւ Վիլյաթ Գուլիեյի հեծ: Գործի-րումների ընթացումը կնարկվել են դարաբայան հակամարտության լուծմանը նպաստակաղված հնարավոր հեծագ նախածեռնություններ:

ՎԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբայան կարգավորման խորհրդակցություններ Փարիզում

ՓԱՐԻԶ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: Այսօր Փարիզում կոնսուլացիաներ են կայացել ԵՄԿԻ-ի Լեոնային Դարաբադի խնդրով Միլենի խմբի օրհնակներում: Ինչպես ԻՏԱՈ-ՏԱՄՍ-ին հայտնել է բարձրասիճան դիվանագիտական մի ադրյուր, համաճախագիտները անջատ հանդիպումներ են անցկացրել Յայասանի եւ Աղբյուրի արագործնախարարներ Վարդան Օսկանյանի եւ Վիլյաթ Գուլիեյի հեծ: Գործի-րումների ընթացումը կնարկվել են դարաբայան հակամարտության լուծմանը նպաստակաղված հնարավոր հեծագ նախածեռնություններ:

Փարիզում նաեւ նուս են, որ Միլենի խմբի ախաասանում նոր փուլ կարելի է սղասել Աղբյուրում կայանալի նախագիտական ընտրություններից հեծո: Միլենի խմբի համաճախագիտներն են Ուսասանը, Յրանիսան եւ ԱՄՆ-ը:

Համախառնային հայկական կազմակերպությունը ձգտելու է ցեղասպանության միջազգային ճանաչման

ՄՍՍԿՎԱ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: Համախառնային հայկական կազմակերպության /ՀՀԿ/ առաջին եւ առաջին հիմնական բաղադրման վայրը լինելու է Մոսկվան: Այդ մասին հայտնել է միջազգային այս կազմակերպության սեղծման կազմակերպիչ ղեկավար, Ուսասանի հայերի միության նախագահ Արա Արախանյանը: ՀՀԿ-ի հիմնադիր համադումարը հոկտեմբերի 6-7-ին տեղի է ունենալու Ուսասանի մայրաադադում: «Ուսասանի իխանությունները լիովին դաշադանել են Համախառնային հայկական կազմակերպություն սեղծելու գաղափարը եւ բոլոր դադաններն սեղծել համադումարի անցկացման համար: Եվ այն, որ առաջին հեծակեցը լինելու է Ուսասանը, միանգամայն բնական է», ընդգծել է Արա Արախանյանը՝ այսօր ելույթ ունենալով մամուլի աուլիսում: Ընդամին նա չի բացատրել, որ կառույցներից մի ֆանիցը հեծագայում կեղղաբաղիվեն այլ երկրներում, որոնք կկարողանան «նույնան մեծ աղակցություն ցույց սալ» ՀՀԿ-ի գործունեությանը: Ենթադում է, մասնավորադեպ, որ ՀՀԿ-ի Մեծ խորհուրդը կախաի տեաանում: Արա Արախանյանը նեել է, որ հայերի համախառնային միավորում սեղծելու գաղափարը դաշադանել են ախարի 52 երկրների 138 հայկական կազմակերպություններ: Նրանք իրենց ներկայացուցիչներն են ուղարկել հիմնադիր համադումար:

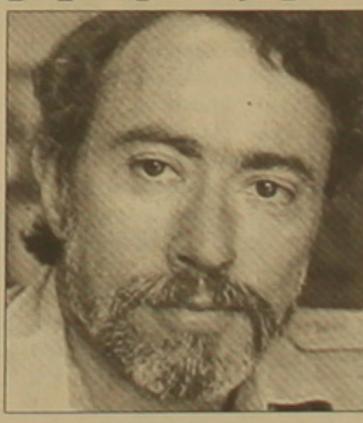
Չգտելով հասնել ախարիով մեկ սիոված հայկական համայնքների համախմբման, ՀՀԿ-ն մտադիր է գործել նախեաառաջ ի աս Յայասանի սնեեսական գաղադուման: Արա Արախանյանը նաեւ հայտնել է, որ համախայկական կազմակերպությունը ձգտելու է հասնել 1915 թվականին Թուրիայի կողմից հայերի ցեղասպանության փաստի միջազգային ճանաչման: Ընդամին նա ընդգծել է, որ «ՀՀԿ-ն սեղծվում է ոչ թե ինչ-որ երկրի դեմ», այլ որդեսից նղասի Հայասանի հեղինակության բարձրացմանը եւ այն երկրների ինտեգումանը, որեղ հայկական համայնքներ կան:

Հայ դիսորդներ Վրաստանում

ԵՐԵՎԱՆ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: Նոյեմբերի 2-ին Վրաստանում կայանալի խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու համար Յայասանից եւս դիսորդներ են հրավիրվել: Ինչպես Արմենոբեիսին ասաց ԿԸԶ նախագահի տեղակալ Համլեթ Արախանյանը, հանձնաժողովից որդես դիսորդ կնկնի ԿԸԶ անդամ Արթուր Պողոսյանը: Դիսորդական դաշադանության կազմում կլինեն նաեւ Աժ դաշադանավորներ, ընտրասարածային ընտրական հանձնաժողովների նախագահներ:

Նորեյան մրցանակ հարավաֆրիկացի գրող Կեցցեին

ՄՍՈՎՅՈՒՆ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: 2003 թվականին գրականության գծով Նորեյան մրցանակը ցնորիվել է հարավաֆրիկացի գրող Ջոն Մախվել Կեցցեին: Նա ծնվել է 1940 թվականին Բեյթիթաունում: Ավարել է Բեյթիթաունի համալսարանի մաթեմատիկայի ֆակուլտետը, այնուհետեւ սովորել ու դասավանդել է ԱՄՆ-ում: Գրականությանը գրադվում է 1974 թվականից: Համախառնային հռչակ է սացել 1980 թվականին «Սղասելով բարբարոսներին» վեպի համար:

ՏՄՏԱՈՒՆ

Թուրիայի նախագահը Հայաստանին առաջարկում է հաշվել անցյալի հեծ եւ դասնությունը թողնել դասնաբաններին

ՄՍԿՎԱ, 2 Հուլիս 2003, ՄՍՏԵՂՐԵՆ: «Թուրիան այսօր նղասակ ունի բարելավելու հարաբերությունները Յայասանի հեծ, բայց այդ նղասակն իրագործելը կախված է այն բանից, թե որքանով Յայասանի արաաիին ֆաղաականությունը կհամադասախանի օրենքի սկզբունքներին եւ որքան Յայասանը կցանկանա լուծել իր ոյրբեմները հարեանների հեծ», հայտարարել է Թուրիայի նախագահ Ահմեդ Սեզերը: Ելույթ ունենալով երեկ նոր օրենսդրական ռադկա կադակցությամբ, Թուրիայի նախագահն ասել է, որ «Յայասանը որեի է օգազործի վեցին հնարավորությունը իր անցյալի հեծ հաշվելու համար եւ բողնի դասնությունը դասնաբաններին»: Ըստ «Ազատության», Ահմեդ Սեզերը կարծիք է հայտնել, որ «նման դրական գաղադումները կոնկրեծ ներդում կլինեն ամբողջ հարավկովկասյան սարածաբանի կայունության եւ բարգավաճման գործում»:

Սադդամ Հուսեյնին տեսել են Բիրիում ֆաղադում

ԼՈՒՆԱ, 2 Հուլիս 2003, ՆՈՅՅԱՆ ՏՄՊԱՆ: Իրաքի կառավարական խորհրդի անդամ եւ Բրդսանի հայրենասիրական միության ղեկավար Ջալալ Թալաբանին հայտարարել է, որ ինքն օր առաջ Սադդամ Հուսեյնին տեսել են Բիրիում ֆաղադում: Ըստ Թալաբանի, ինքն չհաստատված տեղեկություններ է սացել, որ արաբները Հուսեյնին բաղբեր են Բիրիումի արվարձաններից մեկում: Ըստ այդ տեղեկատվության, Հուսեյնը անընդհատ տեղափոխվում է եւ հյուրընկալվում արաբների եւ «Բաաս» կուսակցության անդամների մոս: Ինչպես ինքնաբարբի գում է բրիսանական «Գաղիանը», ամերիկացի զինվորականները Հուսեյնին զսնելու համար նեանակել են 25 մլն. դոլար դարգեալված:

ԹՈՒՐԻԱ

Ո՞ւմ է անհանգստացնում Պոլստ հայոց դասրիարի այցը Վանա լճի Աղթամար կղզի

Հոկտեմբերի 2-5-ը Պոլստ հայոց դասրիար Մեւրոդ Բ Մութաֆյանը դասրասվում էր օրհադայության, որի ընթացումը նախատեսված էր նրա հանդիպումը Վանի նախագաղթի հեծ, ադա այցելություններ Վանա բերդ, Աղթամար եւ Կսուց կղզիներ, ինչպես նաեւ Գրիգոր Նարեկացու ծննդավայր Նարեկ գյուղ: Պասրիարի օրհադայությունը կազմակերպված էր դեռեւս արաբներ առաջ տուրիսական հայտնի գործակալությունների համատեղ ջանքերով: Նախադեպ դասրիարի եւ նրան ուղեկցող հոգեուրականի ինքնաթիռի տնսերը: Պասրիարանի ֆարսուդությունը հոկտեմբերի 1-ին հարկ էր համարել դաշադանադեպ նախագոուացնել Մսամբուլի եւ Վանի օդանավակայանների համադասախան ծառայություններին, թե Մեւրոդ Բ Մութաֆյանը որ օրը, որ ինքնաթիռով է Վան թռչելու: Ավելին, հոկտեմբերի 2-ի առավոտյան դասրիարանի ներկայացուցիչը նախադեպ օդանավակայանի անվանադության ծառայություններին եւ «Թուրիական ավիաուղիների» ղեկավարությանը հիեեցրել էր դասրիար արադանի օդանավակայան ժամանման մասին: Սակայն, երբ Մութաֆյան դասրիարը տեղական ժամանակով 07.30-ին օդանավակայան է ժամանում Արաբյանի ուղեկցությամբ, հանկարծ նրան հայտնում են, որ ինքնաթիռում տեղ չկա: 07.50-ին նրան մեկ այլ ինքնաթիռում տեղ են առաջարկում, դադանով, որ նա ուղեկցողից հոռնծին նստի: Պասրիար արադանը դասնաբաններով, որ դա անհարի է իր կոչմանը, առաջարկը մեծում է սղանալով բողոբել: Նրան դասախանում են. «Ուր ուզում եք, բողոբել»:

Այս դադաններում Պոլստ հայոց դասրիարը հրաժարվում է ուղեուրությունից: Նա միաժամանակ մեծում է նաեւ Անկարայի վայրով Վան թռչելու առաջարկը: Այսդիսով, ուղեուրությունը ծախողվում է: Հասկանալական է, որ երկու սա-

րի առաջ Մեւրոդ Բ Մութաֆյանը փործել է Սուրբ խաչ վանքում դասարաղ մասուցելու նղասակով այցելել Աղթամար կղզի: Սակայն այդ փործն առ այսօր անհայտ մարդկանց միջամությամբ նույնդեպ ծախողվել էր: Մինչդեռ հայտնի էր, որ Յայասանից, Միջին Արեւելից, Եվրոդայից եւ ԱՄՆ-ից Թուրիա ժամանած հայերն ու օտարերկրացի գրոսաբողիկները կարողանում են այցելել եւ Վան, եւ Աղթամար կղզի, եւ թե Սուրբ խաչ վանքը: Տեղեկացնելով այդ մասին, ինտերնետային «Յայ թերթը» (www.hyetert.com) հեծելալ հարգադումն է անում. «Մի՞թե Պոլստ հայոց դասրիարի այցն անհանգստացնում է ոմանց»: Մինչդեռ, ավելացնեն մեր կողմից, թուրիական իխանությունները անեն դաշիվ ընծայում էին նրան, երբ անցյալ տարի հոգուս իրենց PR անելու համար օրհում էր եվրոդական մայրաադաններում:

Ծրագրեր ավիացիայի եւ հանգստյան սննդի համար

Վառավարությունում երկ հաստատված ավիացիոն անվտանգության ծրագրի վերաբերյալ մանրամասներ ներկայացրեց Քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության ղեկավար Սարգսյանը: Ծրագրի հիմնական նպատակը ավիացիան անհարկ միջամտություններից զերծ պահելն է, նրա անվտանգ գործունեությունն ապահովելը, ստասարկման ընթացակարգերի դարձեցումը: Այդուհանդերձ մեր այն հարցերին, թե ինչպիսի մեխանիզմներ են նախատեսված, որոնք պետք է իրականացվեն, չստացանք հիմնավոր պատասխան: ԸԱԳԿ ղեկն ընդամենը խոստացավ ասել ինչ անել, որոնք այդ երեւոյթները չլինեն:

Կուրորտային առողջարանների եւ հանգստյան սննդի հեռանկարային զարգացման ծրագրի մասին խոսեց առեւտրի եւ սննդամթերքի զարգացման փոխնախարար Արա Պետրոսյանը: Նա նշեց, որ այս ծրագիրը հնարավորություն կտա լուծելու մի շարք խնդիրներ՝ զարգացնել ներքին եւ ներգնա զբոսաշրջությունը, համալրել համայնքների բյուջեները եւ այլն: Նախատեսվում է նաեւ մասնավորեցնել առողջարաններն ու հանգստյան սննդը՝ ձեւավորելով ներդրումային փաթեթներ: Այդ փաթեթների համար հիմնական դրամային օրբյեկտի որոնքիլի ղախողությունն է լինելու:

Փոխնախարարը տեղեկացրեց, որ կանխատեսվում է 2005 թ. հասնել առողջարանների եւ հանգստյան սննդի 30-35 տոկոս ծանրաբեռնվածության: Այսօր այդ ծանրաբեռնվածությունը 1988 թ. համեմատ իջել է մոտ 40 անգամ: Ներկայումս մասնավորեցված է մոտ 70 հանգստյան սննդի եւ առողջարանների 20-25 տոկոսը: Մնացածը կամ մասնավորեցման փուլում է, կամ նախադրարարություն է:

Ա. Մ.

Երկ նոր նորի դասարանի շինումն ընդհատվեց Տիգրան Լադրայանի ստանդոնային գործի դասախոսությունը: Ամբաստանյալ Հովհաննես Հարությունյանը (Ադեր) հրաժարվեց ցուցմունք սալուց, ուսի դասարանը որոշեց հրադարակել նրա նախաձեռնված ցուցմունքները: Ըստ Հարությունյանի ցուցմունքի, Լադրայանի ստանդոնային գործին իր մասնակցությունը սկսվել է նրանից, որ ստանդոնային դասավեր ստացած Գեղամ Շահբազյանը դիմել է իրեն Արմեն Սարգսյանից ձեռնարկ, թե արդյոք վերջինս իսկապես դասավեր էլ է այդ ստանդոնային եւ որքան էլ լավ վճարի: Գեղամ Շահբազյանը ցանկացել է իմանալ նաեւ, թե Արմեն Սարգսյանը կվճարի՞ Լյովա Հարությունյան:

ցուցմունքների բոլոր դրվագների կառավարությունը: Մասնավորապես Արմեն Սարգսյանի այն ցուցմունքի կառավարությունը, թե Լադրայանի ստանդոնային կազմակերպել էր Հովհաննես Հարությունյանը եւ Արմեն Սարգսյանից շուրջ 75 հազար դոլար, Հ. Հարությունյանը դասասխանել է, թե դա ակնհայտ է լինի սուտ է: Հարությունյանը նշել է նաեւ, թե Տիգրան Լադրայանի ստանդոնային դասավերել է Արմեն Սարգսյանը 60 հազար դոլարով, որը եւ վճարել է:

Գումարները Հովհաննես Հարությունյանը փոխանցել է Գեղամ Շահբազյանին: Առաջին 25 հազարից Գեղամ Շահբազյանը Հովհաննես Հարությունյանին վճարել է իր 1000 դոլար դարձրել: Իսկ 35 հազար

այսինքն չի ընդունել: Սարգսյանի այն ցուցմունքի կառավարությամբ, թե Լյովա Հարությունյանին ցանց Ադերը հաստատել է, որ Լադրայանի ստանդոնային կազմակերպիչն ինքն է, բայց փող չունի, Հովհաննես Հարությունյանը դասասխանել է, որ Սարգսյանի ցուցմունքը սուտ է: Ըստ Ադերի, ստանդոնային դասավերել է Արմեն Սարգսյանից միջնորդությամբ: Արմեն Սարգսյանի ցուցմունքները կեղծ են նաեւ նրանով, որ, ըստ Հ. Հարությունյանի, իրեն դեռ չէր Լադրայանի ստանդոնային:

Անդրադառնալով Գ. Շահբազյանին եւ Գ. Պետրոսյանին 10 հազար դոլար դարձրել սալու դասնությունը, ամբաստանյալ Հարությունյանն իր նախաձեռնված ցուցմունքում դարձրեց նաեւ հետեւյալը: Լադրայանը չի ընդունել: Սարգսյանի այն ցուցմունքի կառավարությամբ, թե Լյովա Հարությունյանին ցանց Ադերը հաստատել է, որ Լադրայանի ստանդոնային կազմակերպիչն ինքն է, բայց փող չունի, Հովհաննես Հարությունյանը դասասխանել է, որ Սարգսյանի ցուցմունքը սուտ է: Ըստ Ադերի, ստանդոնային դասավերել է Արմեն Սարգսյանից միջնորդությամբ: Արմեն Սարգսյանի ցուցմունքները կեղծ են նաեւ նրանով, որ, ըստ Հ. Հարությունյանի, իրեն դեռ չէր Լադրայանի ստանդոնային:

յանին ստանդոնային դասնությունը չի կարող անել: Հրադարակված նյութերի համաձայն, Ադերը ստանդոնային օժանդակելու եւ ադորինի զեմք ձեռք բերելու մեղադրանքում իրեն լիովին մեղավոր է ճանաչել: Դասարանում հրադարակվեց նաեւ Հ. Հարությունյանի եւ Գ. Պետրոսյանի ու Գ. Շահբազյանի առեւտունների արձանագրությունները: Ըստ այդ առեւտն հարցախոսությունների, Գրիգոր Պետրոսյանը ժխտել է, որ ինքն Հովհաննես Հարությունյանի հետ կիսել է 5 հազար դոլարը եւ Գեղամ Շահբազյանին գումար սալու ներկա է եղել միայն մեկ անգամ եւ Հ. Հարությունյանին դարձրել չի եղել 10 հազար դոլար: Ինչ վերաբերում է Հ. Հարությունյան-Գ. Շահբազյան ա-

Ադերի նախաձեռնված ցուցմունքներով Արմեն Սարգսյանը Լադրայանի ստանդոնային դասավերում է Տեսնենք, թե այս ցուցմունքներից ինչ կժխտի Արմեն Սարգսյանը

նին ասած 30 հազար դոլարը: Ընդ որում, Շահբազյանն Ադերին ասել է նաեւ, որ ստանդոնային կասարելու համար կդառնա ընդ 100 հազար դոլար:

Գեղամ Շահբազյանն, իր իսկ խոսքերով, հանդիմանել է Արմեն Սարգսյանի հետ եւ նրանից լսել, որ դասավերումն հենց Արմենն է, իսկ գնի վերաբերյալ որոշել են ստանդոնային 3 մասնակիցներից յուրաքանչյուրին սալ 20 հազարական դոլար: Այսինքն արդյունում Հովհաննես Հարությունյանի ներկայացմամբ Արմեն Սարգսյանը համաձայնել է Տիգրան Լադրայանի ստանդոնային համար վճարել 60 հազար դոլար:

դոլարից 10 հազարը Հարությունյանն ինքն է վերցրել, իր իսկ խոսքերով, Գեղամ Շահբազյանի եւ Գրիգոր Պետրոսյանի 10 հազար դոլար իրեն դարձրել լինելու դիմաց: Բացի այդ, Հ. Հարությունյանի ցուցմունքի համաձայն, ստանդոնային համար վճարված գումարից ինքն է Գ. Պետրոսյանը վերցրել են 5 հազար դոլար, այսպես ասած դարձրել, եւ կիսել իրար մեջ: Պարտքը մինչ օրս չեն վերադարձրել:

Իսկ Արմեն Սարգսյանի այն ցուցմունքի մասով, թե Բեյրութից երեք մեքենա իր թիզնետի համար ադորանք բերելիս է Հ. Հարությունյանն Արմեն Սարգսյանից 25 հազար դոլար խնդրել, Ադերն իր ցուցմունքում նշել է, որ երբեք իր թիզնետի համար Արմեն Սարգսյանից գումար չի խնդրել, Բեյրութից մեքենաներով ադորանք չի բերել:

Ըստ Հովհաննես Հարությունյանի, գումարներն Արմեն Սարգսյանից վերցնելու համար Արարս երեք մեքենա չի գնացել: Նրա հետ եղել են Գրիգոր Պետրոսյանը, Գեղամ Շահբազյանը: Բայց Հարությունյանի հետ Արարս գնացածներին Արմեն Սարգ-

սյանի ստանդոնային մի քանի անգամ Գեղամն ու Գրիգորը Ադերից 10 հազար դոլար են խնդրել թուրքմենասանից թունախիմիկասներ բերելու եւ վաճառելու նպատակով: Իրականում, Ադերի ցուցմունքի համաձայն, Գեղամն ու Գրիգորը ծախսել են 10 հազար դոլարը չկարողանալով գնալ թուրքմենասան, իսկ Հ. Հարությունյանին համոզել են, որ դարձրել կան: Դրա համար էլ, երբ Արմեն Սարգսյանի հետ դաշմանակործել են 60 հազար դոլարով իրականացնել Լադրայանի ստանդոնային, Գ. Շահբազյանն առաջարկել է հենց այդ գումարից էլ վերցնել 10 հազար դոլարը դարձրել դիմաց:

Բացահայտվել, թե ինչու ծերբակալվելուց հետո Հովհաննես Հարությունյանն, ըստ իրեն, անմիջապես ասել է ծեւարությունը, իր ցուցմունքում նա նշել է, որ դեռեւս թաքնված ժամանակ նրան հաջիկ Ահազիյանի միջոցով տեղեկացրել են, որ բռնվելու դեղումն ինքն հանդես գա որոշեց դասավերել: Բայց Ադերն իր ճամբարությունը որոշել է ասել ծեւարությունը, քանի որ Լադրայանը

նշեցմամբ, ադա Շահբազյանը ծեւարիս է համարել Ադերի գումարը վերցնելու մասին ցուցմունքները, ի դեպ, փիլիսոփայելով, թե ինքն էլ դեռ չէր ծեւարիս ցուցմունք սար, քանի որ «ճիշտ ցուցմունք սալն ամենաճիշտ բանն է»:

Քանի որ ցուցմունք սալու հերթն ամբաստանյալ Արմեն Սարգսյանին էր, նախ նրան բերեցին դասարան: Այնուհետեւ դեռ է Արմեն Սարգսյանի համար ընթացվել այն ամբաստանյալների ցուցմունքները, որոնց ժամանակ ինքն հեռացվել է դասարանի դահլիճից: Սակայն Արմեն Սարգսյանը փորձեց տեղեկանալ, թե ի վերջո ինչ է դասախել իր երկրորդ փաստաբան Հովհիկ Արսենյանին, ե՞րբ կարող է նա մասնակցել նիստերին: Այլապես եթե Հովհիկ Արսենյանը չի գալու, ադա Արմեն Սարգսյանը ցանկանում է նոր փաստաբան ունենալ: Այս հարցերը դասարանից ժամանակ խնդրեց մինչեւ երեք օր: Դասարանը վճռեց ընդմիջել նիստը մինչեւ այսօր, ժամը 12-ը:

ԱՐԱՎԱՆԻ ՆԱՐԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Նոր-Մարա» բժշկական կենտրոնի ղեկավարությունը եւ բժիշկները երկու օրի առաջ մտադրեցին իրենց մասնագիտական հնարավորությունների սահմաններում բժշկական օգնության որոնակի ծրագիր իրականացնել, մարզերի բնակչությանը ցուցաբերել աջակցություն օրաօրյան եւ օրի վիրահատության, մասնագետների վերադասարանում եւ այլ հարցերում:

Նախորդ հինգ օրվա «Նոր-Մարա» կենտրոնի ղեկավարությունը 13 բժիշկների հետ (Լիդա Մուրադյան՝ ՏՆՕԵՆ, Վիլեն Մանուկյան՝ օրաօրյան բժշկության բաժնի վարիչ, Գագիկ Մովսիսյան՝ անեսթեզիոլոգ, Հովհաննես Զոհրաբյան՝ մանկական օրաօրյան, Սմբատ Զանալյան՝ առիթմոլոգ, Արամ Նազարյան՝ մանկական օրաօրյան, Միլենա Գրիգորյան՝ օրաօրյան եւ այլ) այցելեց Ղարաբաղ: Հայաստանի բոլոր մարզերի ազգայնակցության մասն, Ղարաբաղի բնակչությունը եւս կարիք ունի բժշկական օրաօրյալ ծառայության: Ուսումնասիրություններից, հետազոտություններից, նաեւ Ղարաբաղի բնակիչների տղավորություններից հետ կենտրոնի բժշկական անձնակազմը մտադրվել է էլ ավելի ներացնել համագործակցությունը Ղարաբաղի հետ: Ծրագիրը ներառում է բժշկական օգնություն, մասնագետների վերադասարանում, ապահասնային հրավերների կազմակերպումը ներառելով նաեւ բուժօրհան-

րին, օրինակելու ապահասնային այն մեակությունը, որ ստեղծված է «Նոր-Մարա» կենտրոնում: Նախատեսվում է հետազոտում նաեւ օգնություն բժշկական սարքավորումների ուղղությամբ: Այս այցելության ժամանակ կենտրոնի բժիշկները Սեփանապետի հիվանդանոցին են մղվել է-խոկարդիոգրաֆի սար: Այդ մի քանի օրերին հետազոտվել են 200 հիվանդներ՝ Սեփանապետից, Հարությունից, Մարտակերտից: Սուղումները կազմակերպվել են սեղի ախտորոշիչ կենտրոնում՝ իրենց մասնագետների ներկայությամբ: Այս ընթացում հետազոտվել են նաեւ 100 երեխաներ, որոնց մի մասն արդեն ախտորոշված է: ԼՂ առողջա-

դասության նախարարության աջակցությամբ կազմակերպված դասախոսությունները, զեկուցումները՝ օրի վիրահատության, դրա ժամանակակից մեթոդների, օրի բնածին արտանյութի եւ մասնագիտական այլ հարցերի շուրջ, բավական օգտակար էին սեղի մասնագետների համար, քանի որ ԼՂ մասնագետները հնարավորությունների սղության դասառոտվ հիմնականում իմնագրագցմամբ են լրացնում այդ դասը: Սեղի օրի առաջ, երբ կենտրոնի բժիշկները Քաջարան էին այցելել, սեղի բնակչության ընդհանուր առողջական վիճակի ուսումնասիրություններից դարձեցին, որ այն-սեղ ցաս ավելի հիվանդներ կան,

քան մյուս մարզերում, որը սեղի է սվել լուրջ մտահոգության եւ սխոյել կասարելու սեղի հիվանդների ադախոկազում: Սահմանվեցին 30 տոկոս զեղչային զեմք, գումարի մնացած 70 տոկոսը կասարում է Քաջարանի գործարանը: Սեփանապետում նման հնարավորություն չկա, որովհետեւ գործարաններ չկան: Սակայն Ղարաբաղում հիվանդների համար գործում է վճարումների այն համակարգը, ինչ Հայաստանի ֆաղափացիների համար: Այս հարցում հանրադասության բնակչության սղիակական վիճակն անդաման հազվի է առնվում: Ընդգրկված են սղիակադա անադախոկ բոլոր երեքեր: Մինչեւ 7 սարեկան երեխաների համար գործում է դեղատասվերային սկզբունքը, 7-15 սարեկան երեխաների օրի հետազոտություններն անվճար են, իսկ օրի վիրահատությունների զեմքը խորհրդանական բնույթ են կրում: Բժշկական կենտրոնում հավաստացնում են, որ որեւէ երեխա 100 տոկոս վճարումներ չի կասարել, եւ ընդհանուր առամբ 100 տոկոսով վճարող հիվանդ Հայաստանում ցաս իչ կա: Անվճար ասվածն էլ դաշմանական է, քանի որ օրի վիրահատությունը թանկ ծառայություն է, եւ մնացած ծախսերն ըստ էության կասարվում են հիվանդանոցի հազվից: Հայաստանում դժվար թե առողջադասական, կրթական կամ մեակություններ ունեն կենտրոն կարողանա իր գոյությունը դադարեցնել առանց

հովանավորների (դեղական աջակցության մասին հարկավոր է լռել, ժամանակները նպաստավոր չեն, եւ ընդհանրապես եմ ընթանումով մոտենալ):

«Նոր-Մարա» բժշկական կենտրոնն էլ ֆինանսական դժվարություններ ունի, եւ «Կարագոյան» հիմնադրամը, որ արդեն 10 սարիներ Հայաստանում բարեգործական ծրագրեր է իրականացնում ասամնաբուժության եւ ակնաբուժության ոլորտներում, մինչեւ սարեկերը 40 հազար դոլարի օգնություն է ցույց սալու կենտրոնին՝ մինչեւ մեկ սարեկան երեխաների օրի վիրահատությունների համար:

Հայաստանի հեռավոր մարզերի բնակչությունն ուսուցողությունից դուրս է բոլոր առումներով: Կենտրոնի ծրագրերում նախատեսված է հետազոտում ստեղծել օրաօրյանական ախտորոշիչ ծառայություն Գորիսում՝ հազվի առնելով ֆաղափ խաչմերուկային դիրքը Սեղուր, Ղարաբաղի բնակչության համար: Կենտրոնի մասնագետները փորձում են իրենց նպատակները ընդհանրության անկյուններում մնացած հիվանդների նկատմամբ: Բժիշկների այս փոքր խմբի նսուզիակազմը եւ մարդկանց օգտակար լինելու նրանց բարի մտադրությունն, անուշուշ, խախուսելի են, սակայն նման հարցերը դեղական հովանավորությամբ դեռ չի լուծվել:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԳՎԱՆՅԱ

ԻՆՏԵՐՆԵՏՈՐ ԱՐՄԵՆԻԱ ՀՁ ՓԲԸ

Դայմիր Քրայսլեր կոնցեռնի գլխավոր ներկայացուցիչը Հայաստանում

Mercedes-Benz-ը դա մի առանձին աշխարհ է, առանձին մշակույթ, առանձին հասուն արտերակեր:

Ավելի քան 100 տարի Mercedes-Benz-ը վայելում է աշխարհի ամենաառաջընթաց ավտոմոբիլային մակնիշի հեղինակությունը: Այն իրավամբ համարվում է աշխարհի ամենահաջողակ մակնիշներից մեկը, բարձր որակի հոմանիշը:

Տեխնոլոգիական շեղանկերը թելադրող այս մակնիշը ներկայումս առաջարկում է 14 տարբեր մոդելների ցարք, որոնք իրենց բազմազանությամբ գործնականում ներկայացնում են ավտոմոբիլային ողջ ցուկան: Իննսուսական թվականների սկզբից Mercedes-Benz-ը ընդլայնեց իր գործունեության օրջանակը հաճախորդներին առաջարկելով ոչ միայն ներկայացուցչական դասի մեքենաներ, այլև միջին խավի դասի մեքենաների առավել լայն սպեկտրը բավարարող այլ բարձրակարգ մեքենաներ:

Mercedes-Benz մակնիշը հայտնի է ոչ միայն մարդասար, այլ նաև բեռնասար մեքենաների և ավտոբուսների արտադրությամբ: Ներկայումս DaimlerChrysler AG ընկերությունը հանդիսանում է բեռնասար մեքենաների աշխարհի ամենախոշոր արտադրողը և այդ սպեկտրն Արևմտյան Եվրոպայում ներկայացնում է 4 հիմնական մոդելների շեքսով: Actros, Atego, Econic, ինչպես նաև հասուն մեքենա Unimog:

Իսկ Mercedes-Benz-ի միկրոավտոբուսները Vito, Sprinter և Vario, հայտնի են ողջ Եվրոպայում:

Ընկերությունն առաջատար տեղ է զբաղեցնում նաև ֆադային և միջֆադային ավտոբուսների սեկտորում, որտեղ ներկայացնում է Mercedes-Benz Cito, Citaro, Integro, Travego, Tourismo և Medio մոդելները: Ներկայումս աշխարհում գործառնության մեջ կա այս մակնիշի ավելի քան 10 միլիոն մեքենա: Դրանք դասակարգվում են մարդկանց, ովքեր կամենում են ոչ միայն վարել իրենց մեքենան, այլև այնտեղ տեսնել Mercedes-Benz-ի մասին դասնող առատելների նորանոր մարմնավորումներ:

«Դայմիր Քրայսլեր» կոնցեռնի ադրամանիչը «եռաթե ասղը օղակում», գրանցված է ու դա հողանվում է նաև Հայաստանում: Նրա դասնական ներկայացուցիչն է «Ինտերնոթր Արմենիա» ՓԲԸ-ն, որը դեռևս 1998թ.-ի դեկտեմբերից Հայաստանում ներկայացնում է մեքենաների արտադրության համաշխարհային առաջատարին, ներմուծում «Սերտեդե-Բենց» մակնիշի բոլոր մոդելների նոր և գործածված մեքենաներ, իրականացնում դրանց ամբողջական տեխնոլոգիական ծառայությունները ներկայացնող, մեխանիկական, դիագնոստիկ, էլեկտրական և այլն:

«Ինտերնոթր Արմենիա»-ն նդատում է Հայաստանում

սրանտորային ոլորտի զարգացմանը, ինչը աս կարելու է երկրի տնտեսության ընդհանուր զարգացման, մասնավորապես սուրհամի և առևտրի ոլորտների համար: Չեռնարկությունը նդատակ ունի ընդլայնել ավտոբուսների, միկրոավտոբուսների, բեռնասարների և կոմերցիոն մասնագիտացված մեքենաների վաճառը: «Ինտերնոթր Արմենիա»-ի ցուցասահուն, ուր իրենց ժամանակավոր հանգրվանն են զսնում մայր գործարանից ներկրվող անթերի «կազմվածով» մեքենաները, գործում է նաև հուսանվելների ու ֆիրմային ադրամանների վաճառի բաժին, որտեղ ներկայացված են ժամացույցներ, թղթադանակներ, դայուսակներ, փողկաղներ, մեքենաների տարբեր չափերի մոդելներ և Mercedes-Benz-ի ադրամանիչը կրող այլ դասրազաներ:

Տասցեն
Ինտերնոթր Արմենիա ՓԲԸ
Երևան 375062
Գալի դղղոսա 14/3
Ֆեռ: 581275
Ֆախ: 565179
Էլ. փոս: intmot@mercedes-benz.am

Mercedes-Benz

ABB

ABB Group-ը հիմնադրվել է 1987 թվականին Եվրոպական «Բրուն Բոլերի» և Եվրոպական «Ասեա» ընկերությունների կողմից, որոնք յուրաքանչյուրն ունեն ավելի քան 100-ամյա գործունեության դասնություն: Այսօր ABB Group-ը ներկայացված է աշխարհի մոտ 100 երկրներում, ունի օուրջ 120 հազար աշխատակից և ադրամաբաբանառությունը կազմում է մոտ 17,5 մլրդ ԱՄՆ դոլար:

ABB-ն գործունեություն է ծավալում հիմնականում էներգիայի փոխանցման և բաբխման, ավտոմատացման, նավթափմիական արտադրության, տեխնոլոգիաների կառուցման ու ֆինանսական գործարներին բնագավառներում: ABB-ն կիրառում է նաև միջազգային հեռախոսակաղի նորագույն միջոցներ, համակարգչային լուծումներ,

իր սրամադրության սակ ունի անընդհատ ընդլայնվող գիտական ինֆորմացիոն բազա:

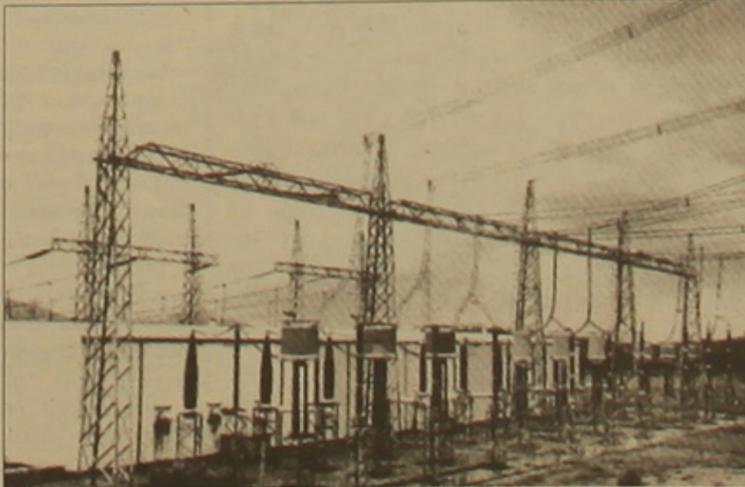
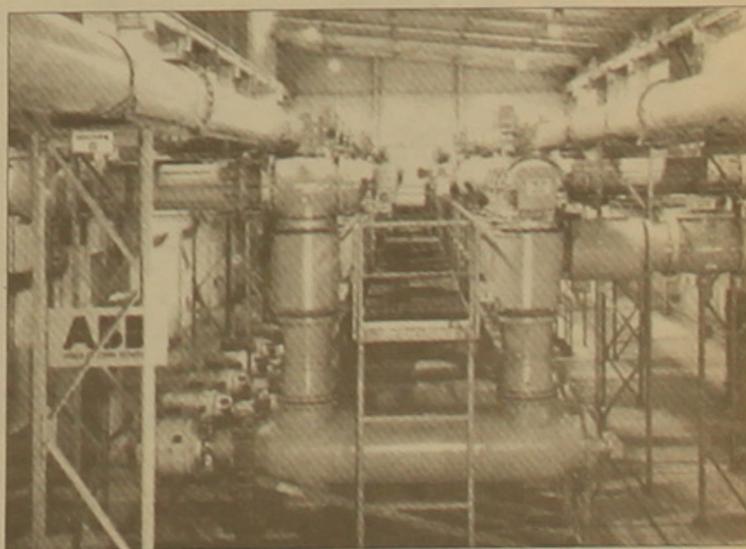
ABB-ն մուտք է գործել Հայաստան դեռ 1999 թվականին Դավոսում կայացած տնտեսական ֆորումին Հայաստանի և ABB-ի նախագահների հանդիման արդյունում, իսկ ներկայացուցչությունը բացվել է 2000 թվականի ամռանը: Այսօր ABB Group-ից Հայաստանում գործունեություն է իրականացնում գերմանական ABB Utilities GmbH ընկերությունը: Գերմանիայի ABB Group-ը իր ցանցում ունի մոտ 20 հազար աշխատակից, և ադրամաբաբանառությունը կազմում է մոտ 3,1 մլրդ եվրո:

Գերմանական ABB Utilities GmbH ընկերությունը հիմնականում գործունեություն է ծավալում հոսանքի և ջերմության արտադրու-

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ABB-Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՖԵԼԷՍ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

թյան, հոսանքի փոխանցման և բաբխման, ջրամատակարարման և ջրաեռացման, զազի առաման և բաբխման բնագավառներում:

Անցյալ տարի ABB Utilities GmbH ընկերությունը Մանհայմի ընկերության հեռ համատեղ Հայաստանում իրականացրել է Քանաեռի ՅԷԿ-ի վերականգնման ծրագիրը: Այդ ծրագրի օրջանակներում ABB Utilities GmbH ընկերության ներդրումների բաժինը 2002թ.-ին կազմել է 630 հազար եվրո: ներառելով 110 կվ լարման ենթակայանի մոնտաժումը: 2003թ.-ի մայիսից, Համաաշխարհային բանկի ծրագրով, ABB-ն սկսել է իրականացնել Մարա, Չովուռնի, Շահումյան 2 և Եղեգնաժոռ ենթակայանների վերականգնման ու արդիականացման աշխատանքները: Դրանք նախատեսվում է ավարտել

2004թ.-ի վերջին: Ծրագրի արծեքն է 9, 25 միլիոն եվրո:

էներգետիկայի բնագավառում ABB-ն հայ մասնագետների համար քրեյնիզային ծրագրեր է իրակա-

նացնում ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ Եվրոպայում, Գերմանիայում ու Շվեդիայում: Թրեյնիզացների ժամանակ մասնագետները հնարավորություն են ունենում ծանոթանալու նոր տեխնոլոգիաներին և դրանց առաջընթացն օնեքին:

ABB-ի ներկայությունը Հայաստանում հասկաղաբ կարելու է հեռաաղղողակցության, էներգիայի բաբխման և փոխանցման, բարձր տեխնոլոգիաների կիրառման բնագավառում ընկերության ունեցած հարուստ փորձով:

Հասցեն
ABB, Երևան, Նալբանդյան 5,
Ֆեռ. 54 21 81
Ֆախ 58 47 15
Էլ. փոս felks.tadevosyan@ru.abb.com

Kronen Apotheke-ի ներկայացուցիչը Հայաստանում

«Նոկի» ՍՊԸ

Kronen Apotheke-ն Հայաստանում է արդեն 11 տարի: 1992թ.-ին Kronen Apotheke-ի ներկայացուցիչ գերմանացի Ջայր Խոսրովյանը եւ Մնջոյանի անվան ինստիտուտը, հիմնադրեցին «Նոկի» ՍՊԸ համաեղ ձեռնարկությունը, որն առ այսօր զբաղվում է դեղերի արտադրությամբ եւ վաճառով: Գերմանական արտոնագրերն ու այդ երկրի դեղ արտադրող մի քանի ֆիրմաների հետ ունեցած դայմանագրերը ձեռնարկությանը թույլ են տալիս Գերմանիայից հումք եւ դեղագործական սարքավորումներ ներկրելով Հայաստանի ներքին շուկայի համար դեղեր արտադրել, ինչպես նաեւ մեր երկրում վաճառել այդ ֆիրմաների արտադրանքը:

Kronen Apotheke-ն հիմնականում զբաղվում է ցավազրկող եւ հակաբորբոքային դեղերի արտադրությամբ, ինչպես օրինակ Ցիտրոնոլը, Ամոկսիցիլինը, Ամոլիցիլինը, Ասդոլինը, Յոդոլոլինը եւ այլն: Դեղերի հումքը եւ դրանց արտադրության հա-

մար անհրաժեշտ բոլոր սարքավորումներն ամբողջովին ներկրվում են Գերմանիայից: Պատահաբար դեղերն առավելում են հանրառայության դեղատոմսեր:

Առայժմ դեղերի արտադրությունը կազմակերպվում է Մնջոյանի ինստիտուտի շենքում, բայց շուտով այն կտեղափոխվի Նոր Խարբերդում տեղակայված նոր տարածք, որը հիմա նորոգման փուլում է:

Ընդլայնելով իր գործունեության շրջանակը՝ արդեն երկու տարի է, ինչ Kronen Apotheke-ի ներկայացուցիչ Ջայր Խոսրովյանը Հայաստանում նոր գործունեություն է սկսել՝ ներկրելով եւ արտադրելով գերմանական կոսմետիկա: «Ջայլ 94» անունը կրող ձեռնարկությունը, որի հիմնադիրը Ջայր Խոսրովյանն է, հանդիսանում է գերմանական Cosart եւ La Bonna կոսմետիկա արտադրող ֆիրմաների ներկայացուցիչը: Արագալուծ նա դաստաստվում է սկսել նվազ գին ֆիրմաների կոսմետիկ միջոցների արտադրությունը Հայաստանում:

Հասցեն՝ Երևան, Դեմ: 34 03 92 Սարգսյան 20

Գերմանական որակի չափանիշ

Գերմանական Adolf Wurt ընկերությունը հիմնվել է 1945 թվականին: Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Գերմանիայի Kunzelsau-Gaisbasch քաղաքում: 58 տարվա ընթացքում երկու հոգանոց ընկերությունից այն դարձել է համար առաջինը աշխարհում մոնոստալիս աշխատանքների համար նախատեսված ապրանքների ուղղակի վաճառքի բնագավառում: Ընկերությունը ստաստակում է ավելի քան 2,2 միլիոն հաճախորդի ամբողջ աշխարհում: Այսօր Wurt Group-ն ունի ավելի քան 290 մասնաճյուղ 80 երկրներում եւ 40 հազարից ավելի աշխատակից: 2002թ.-ին ընկերության օրգանառությունը կազմել է ավելի քան 5,36 միլիարդ եվրո:

Ընկերությունն առաջարկում է ավելի քան 48 հազար անուն ապրանք մեքենաների տեխնոլոգիաներ, շինարարության, արդյունաբերության, փայտամշակման եւ մոնոստալիս աշխատանքների բնագավառներում: Դրանք են ձեռքի, էլեկտրական եւ օդով աշխատող գործիքներ ու սարքավորումներ, փմիական, խնամքի, մաքրման ու շինարարական ապրանքներ, կահույքի ախտաբույժներ, օարժիչի, սրանսմիսիոն եւ արդյունաբերական յուղեր, ֆայլուղեր, մանեկներ, ամրակային դեղատոմսեր եւ այլն: Ընկերության առանձնահատկություններից մե-

կն այն է, որ այն աշխատում է միայն իր մասնաճյուղերի միջոցով, առաջարկում միայն որոշիտիոնալ գործիքներ ու ապրանքներ՝ ուղղակիորեն աշխատելով վերջնական օգտագործողների հետ:

Wurt Group-ը Հայաստանում ներդրում կատարած գերմանական առաջին ընկերություններից է: Այստեղ այն իր մասնաճյուղը հիմնադրել է 1997թ.-ի նոյեմբերին: Սկզբնական օրգանում աշխատելով հիմնականում Երևանում ընկերությունը շուտով մտել ավստրիականների ստաստակման համար նախատեսված ապրանքատեսակներու ակտիվ մարկետինգով: Լավ սկիզբը թույլ տվեց ընդարձակվել ու ներգրավել այլ բնագավառներ՝ փայտամշակում, արդյունաբերություն եւ շինարարություն: Առաջին տարիների հաջող գործունեության արդյունքում 2002 թ.-ին, 2001-ի համեմատ, գրանցվել է վաճառքի ավելի քան 54 տոկոսի աճ: Մեր հաճախորդների աշխարհագրությունն այժմ ներառում է Հայաստանի տարածքի մոտ 50 տոկոսը: Wurt ապրանքանիշը դարձել է լավ ճանաչված եւ շուկայում սկսել է ընդունվել որպես որակի խորհրդանիշ:

Մեր թիմը նախատեսված աշխատանքներ է երկարաժամկետ եւ կայուն կորորակիվ հարաբերությունների հաստատման ուղղությամբ մեքենաների ստաստակման, փայտամշակման, շինարարության, հեռահաղորդակցման, սննդի, խմիչի եւ այլ արտադրությունների բնագավառներում: Մեր հաճախորդները բարձր են գնահատում թե մեր ապրանքների որակը, թե մեր կողմից մատուցվող ծառայությունները:

Հասցե՝ Երևան, Տիգրան Սեծի 63,
հեռ.: 55 99 70, 55 99 71
ֆախ: 55 99 72
էլ. փոստ: info@wurt.am

VISSMANN

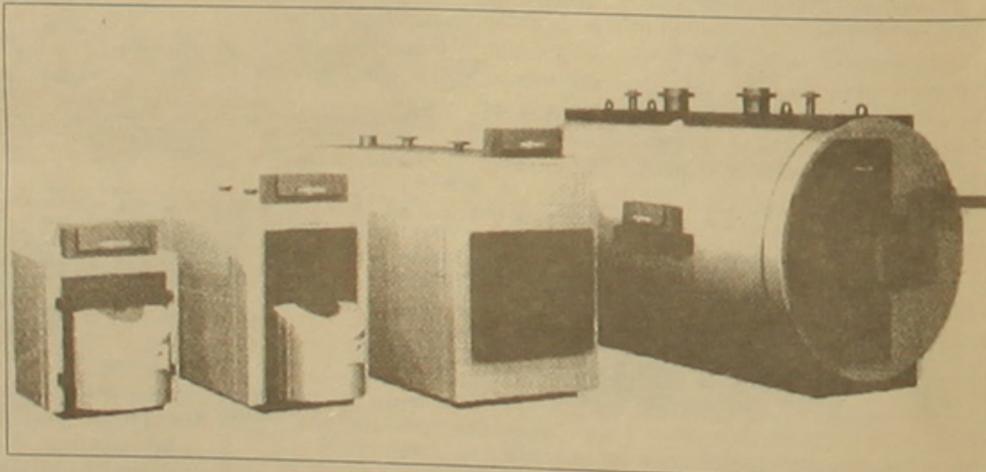
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

«ԿԱՆԱՅԱՆ ԵՎ ԿՈ.» ՍՊԸ

Գերմանական Viessmann ընկերությունը ջերմոցման կաթսաների արտադրությամբ զբաղվում է 1917թ.-ից: Այն հիմնադրվել է Յոհան Վիսմանի կողմից: Այսօր ընկերությունը գլխավորում է նրա թողը՝ Մարտին Վիսմանը: Ընկերությունն արտադրում է 1,5-ից մինչեւ 15 հազար կվտ հզորությամբ գազով եւ դիզելային վառելանյութով աշխատող կաթսաներ: Viessmann -ի արտադրանքի տարեկան օրգանառությունը կազմում է մեկ միլիարդ դոլար: Ընկերությունն ունի մոտ 7000 աշխատող, երկու գործարան Գերմանիայում, որոնցից խոշորագույնը Բեռլինում, մյուսը՝ Ալեմ-

դոբում, եւ մեկ գործարան Ֆրանսիայում: Viessmann -ը ներկայացուցչություններ ունի նաեւ աշխարհի 36 երկրներում: Երկու տարի մեկ անգամ Ֆրանկֆուրտ քաղաքում անցկացվող հեղինակավոր ցուցահանդեսում (ISH), որին մասնակցում են ջերմոցման սարքավորումներ արտադրող խոշորագույն ֆիրմաներ, արդեն հինգերորդ անգամ անընդմեջ Viessmann -ը ճանաչվում է լավագույնը: Գաղտնիք այս ֆիրմայի արտադրության կաթսաների հասուկ ներքին կառուցվածքն է, որը լիցքավորված է Գերմանիայում: Այլ ֆիրմաների կաթսաների համեմատ, սրանք 30-40 տոկոսով տնտեսում են ծախսվող վառելանյութը:

1999թ.-ից Հայաստանում Viessmann ֆիրմայի լիցենզիայով ներկայացուցիչն է «Կանայան եւ Կո.» ՍՊԸ-ն, որի հիմնադիր եւ սեփականատեր Բագրատ Կանայանը Viessmann -ի հետ իր համագործակցությունը սկսել է դեռ 1996թ.-ին: Այս տարիների ընթացքում ընկերությունը բազմաթիվ աշխատանքներ է իրականացրել: Դրանցից առանձնացնենք Գիտությունների ակադեմիայի կաթսայատունը, «Ջրաշխարհ» համալիրի ջերմոցման համակարգը, «Պրոմեթեա» ֆիրմայի գլխավոր գրասենյակը, Հայ օգնության ֆոնդի կաթսայատունը եւ այլն: Օր-օրի ավելանում է «Կանայան եւ Կո.» ընկերության լիցենզիայով կաթսայատունները եւ մոնոստալիս աշխատանքներով զբաղվող 30-40 հոգանոց անձնակազմն արդեն սկսում է չբավարարել: Հիմնադիր-սնօրեն Բագրատ Կանայանը ցավով նշում է, որ իրեն աշխատուժի կարիք ունեն, իսկ այդ բնագավառի մասնագետներ, ինչպիսիք են, ասենք, եռակցողի մասնագիտությունը, այսօր Հայաստանում ցածր է: «Կանայան եւ Կո.» ընկերության աշխատակիցները տարեկան 1-2 անգամ գործուղվում են Viessmann ընկերության մայր գործարան նոր տեխնիկային ծանոթանալու ու դրա ղեկավարման նոր մեթոդները սովորելու նպատակով: Այստեղ մասնագետները հնարավորություն են ունենում ծանոթանալու նաեւ տեխնիկայի մոնոստալիս նոր մեթոդներին: Իրենց հերթին տարեկան 1-2 անգամ Հայաստան են գալիս նաեւ Viessmann -ի ներկայացուցիչները՝ տեղում ստուգելու «Կանայան եւ Կո.» ընկերության կողմից կատարվող աշխատանքները: Մինչ այժմ «Կանայան եւ Կո.»-ն ամեն անգամ հաջողությամբ վերահաստատում է Viessmann -ի սարքավորումները մոնոստալիս իր բացառիկ իրավունքը:

Նշենք, որ այս ընկերությունը հիմնական ուժադրությունը դարձնում է հենց մոնոստալիս աշխատանքների որակի վրա: Այն դեպքում եւ համադաստիսանի Viessmann-ի կողմից սահմանված չափանիշներին, քանի որ ֆիրման դրա համար 2 տարվա երաշխիք է տալիս: Ի դեպ, Viessmann -ի սարքերի երաշխիքային տեղադրում իրականացնելու իրավունք Հայաստանում ունի միայն «Կանայան եւ Կո.» ընկերությունը: Իսկ երաշխիքը տալիս է Viessmann-ի գործարանը:

Ավելացնենք, որ «Կանայան եւ Կո.» ՍՊԸ-ն հանդիսանում է նաեւ այնպիսի գերմանական ընկերությունների ներկայացուցիչը, ինչպիսիք են Kampmann-ը եւ AL-KO-ն, որոնք արտադրում են օդի սափացման եւ սառեցման համակարգեր, ինչպես նաեւ ARI-ն, որը զբաղվում է ամրանների արտադրությամբ:

Հասցեն՝ Երևան, Հակոբ Հակոբյան 7, քմ. 31
Դեմ./Ֆախ: 27 33 11, 27 28 60
էլ. փոստ: v-kanayan@nelys.am

«Թալիսման» ՄՊԸ

WELLA AG-ի ներկայացուցիչը Հայաստանում

Գլխավոր սուորեն՝ Արտին Արաջյան

«Վելլա» գերմանական ընկերությունը Հայաստանում է արդեն 7 տարի: Այն արտադրում է դարազաներ, որոնք անհրաժեշտ են մազերի լավագույն խնամքի ու վարսահարդարների աշխատանքի համար: Ընկերության նպատակն է սարք-սարքի բարձրացնել վարսահարդարման մակարդակը եւ ստանդանդ ուրակը: Սակայն ընկերության գործունեությունը այդպիսով չի սահմանափակվում:

Հայաստանում «Վելլա» ընկերության ներկայացուցիչն է «Թալիսման» ՄՊԸ-ն: Շուրջ մեկ տարի է, ինչ երեւանում գործում է «Վելլա»-ի մասնագիտացված խանութը, որը գտնվում է Խանջյան 39 հասցեում:

Այստեղ կարելի է գտնել նաեւ վարսավորի աշխատանքի համար անհրաժեշտ գործիքներ եւ այլ դարազաներ: Խանութը դարբերական շուկայի միջոցով ծանոթացնում է իր ստանդարտներին գործընկերներին ու վարսավորացույցներին, «Վելլա»-ի սարքեր առաջնատեսակների հետ: Իսկ խանութում տեղադրված հասուկ զամբյուղի տեսակները կարելի է ձեռք բերել գեղջ գներով:

«Վելլա»-ն ունի նաեւ իր ուսումնական կենտրոնը, որը գտնվում է Թամանյան 2 հասցեում: Շուտով ընկերությունը կունենա նոր առավել ընդարձակ ու հարմարավետ

սրահ: Այժմ «Վելլա»-ն իր սեմինարներն ու դասընթացները կազմակերպում է «Վիվա» գեղեցկության սրահում: Գործող վարսահարդարներն այստեղ հնարավորություն ունեն վերադասարանները մասնակցելով ամենաբարձր սեմինար-դասընթացներին: Իսկ սկսնակների համար «Վելլա»-ն անցկացնում է եռամսյա դասընթացներ: Վարսահարդարման գործում մասնագիտացող այնպիսի հասնություններ, ինչպիսիք են «Եվա» ուսումնական կենտրոնը, թիվ 24 ուսումնարանը եւ Ալյոնցի անվան վարժարանը, վերադասարանում են իրենց վարսահարդարությունը սովորում «Վելլա»-ի օգնությամբ: Սեմինարներն ու դասընթացները վարում են «Վելլա»-ի կողմից դասարանում մասնագետները, այդ թվում գերմանական վերադասարանում եւ «Վելլա»-ի կողմից արտոնագրված վարսահարդար Կարին Գեոկչյանը, որը «Թալիսման» ՄՊԸ-ի ակտիվ աշխատանքի շնորհիվ առաջիններից մեկն է ԱՊՀ երկրներում: Դա է դասճանաչ, որ վարսահարդարման վերադասարանում եւ «Վելլա»-ի կողմից արտոնագրված վարսահարդար Կարին Գեոկչյանը, որը «Թալիսման» ՄՊԸ-ի ակտիվ աշխատանքի շնորհիվ առաջիններից մեկն է ԱՊՀ երկրներում: Դա է դասճանաչ, որ վարսահարդարման վերադասարանում եւ «Վելլա»-ի կողմից արտոնագրված վարսահարդար-ներկայացուցիչները «Վելլա»-ի կողմից գործուղվեցին մեզ մոտ վերադասարաններում: Այս տարվա մայիսին «Վելլա»-ի Հայաստանի ներկայացուցիչների հինգ հոգանոց խումբը մասնակցել է Մոսկվայում կայացած «Wella Color» կոնգրեսին, ուր ներկայացված էին Trend Vision 2003-ի բոլոր մրցա-

նակակիրները:

«Վելլա»-ն մասնակցում է նաեւ բարեգործական ակցիաների: Անցյալ տարի «Վելլա»-ի վարսահարդարները բարեգործական միջոցառում են անցկացրել Վանաձորի մանկապարտեզների համար: Անցյալ տարվա օգոստոսին «Ջրապահարկում» «Վելլա»-ի կազմակերպած միջոցառման ժամանակ իրենց շնորհակալություններն են ցուցադրել 13 գեղեցկության սրահներ: Այս տարի մասնակցող միջոցառում տեղի կունենա հոկտեմբեր ամսին: Հետագայում դասճանաչ արտահանմանը հրավիրված հյուրերն են, որոնք մայիս սեմինար-դասընթացները կանցկացնեն, առաջ, հոկտեմբերի 28-ին կմասնակցեն շուկայի կողմից, ուր «Վելլա»-ի հետ

աշխատանք լավագույն 3 վարսավորացուցիչները, ինչպես նաեւ որոշ հրավիրված վարսահարդարներ բեմի վրա կներկայացնեն իրենց աշխատանքները: Մեկաբարձր սեմինար-դասընթացները կանցկացնի «Վելլա»-ի առաջատար սիլիկոն-վարսահարդար Լուիս Դունմեյլը:

Ուրախակի է նաեւ, որ առաջինների ստանդանդ ֆանակը Հայաստանում սարք-սարքի ավելանում է: Դա խոսում է այն մասին, որ մեր հայրենակիցների սոցիալական վիճակը բարելավվում է, իսկ երիտասարդները ցանկանում են ավելի ժամանակակից լինել:

Տեսքեր՝
Երեւան, Խանջյան փող. 39/1
հեռ.: 56 06 57
էլ. փոստ: talis@arminco.com

Schwarzkopf & Henkel ֆիրմայի հայաստանյան ներկայացուցչություն

Վերջին փոփոխությունն է յուրօրինակ համագործակցությունը, եւ դա այն է, ինչը մեզ տարբերում է մյուսներից: Մեր կարգախոսն է PASSION FOR HAIR կիր մազերի հանդեպ: Յուրաքանչյուր օր առաջինը կյանքով, ֆանի որ այն ամենը, ինչը բխում է սրտից, փոխանցվում է այլ սրտերի:

Schwarzkopf & Henkel ֆիրման Հայաստանում դաստիարակում ներկայացված է 1997թ.-ից: 2001 թվականից Հայաստան է ներմուծվում նաեւ յուրօրինակ վարսահարդարման սրահների համար նախատեսված բարձրորակ ապրանքատեսակները: Ֆիրման հայ ստանդարտներն է ներկայացնում մազերի հարդարման, խնամքի, ինչպես նաեւ մազերի խնամքի բարձրորակ միջոցներ: Իսկ այնպիսի ապրանքներ, ինչպիսիք են Schauma, Taft, Palette, Gliss Kur, Fa, սիրված եւ ճանաչված են իրենց բարձր որակի, լայն տեսակներով եւ ստանդարտի համար կազմակերպող բազմաթիվ միջոցառումների շնորհիվ: Ինչպես նախորդ տարիներին, 2003 թվականին էլ, ֆիրմայի հայաստանյան ներկայացուցչության աջակցությամբ անցկացվեցին մի քանի միջոցառումներ: Ողջ ամառվա ընթացքում Fa ապրանքատեսակի երկրորդական մասնակցեցին Ղեկավար Անթառա Ֆա-ի հետ ակցիաներ, որի ընթացքում հազարավոր մասնակիցներ արժանացան Fa ի կողմից սահ-

մանակ բազմաթիվ մրցույթների եւ անակնկալների, իսկ ամենաբարձրակարգը իրենց հանգիստ անցկացրեցին Անթառա Ֆայում:

2003 թվականին, ինչպես նաեւ նախորդ 3 տարիների ընթացքում, Հայաստանում անցկացվեց երեսուցյակ օգնության ծրագիր, որի շնորհիվ ներմուծվեցին 150 երեխաներ եւ արվեստի ինստիտուտի 150 երեխաներ եւ իրենց 14-օրյա ամառային հանգիստ անցկացրեցին Ծաղկաձորի «Սեւան» ճամբարում:

Արձակուրդ Ծաղկաձորում:

Schwarzkopf & Henkel ֆիրմայի հայաստանյան ներկայացուցչությունը շնորհակալություն է ցուցաբերում ժողովրդին ազգային տնտեսական կայունությանը եւ ցանկանում հետագա բարգավաճում եւ վերելք:

Տեսքեր՝
Երեւան 375012, Փափազյան 17,
հեռ.: 22 45 18 :
Ֆախս՝ 27-16-90
էլ փոստ: cleo@netsys.am

ԳԵՐՄԱՆԻԱՆ ԱԿԱՐՆԵՐՈՎ

Տեսարան.
Հոկտեմբերի 3-ին նվիրված տոնախմբությունից

Հոկտեմբերի 3-ին նվիրված
տոնակատարություն Ռայխսթագի շենքի առջև

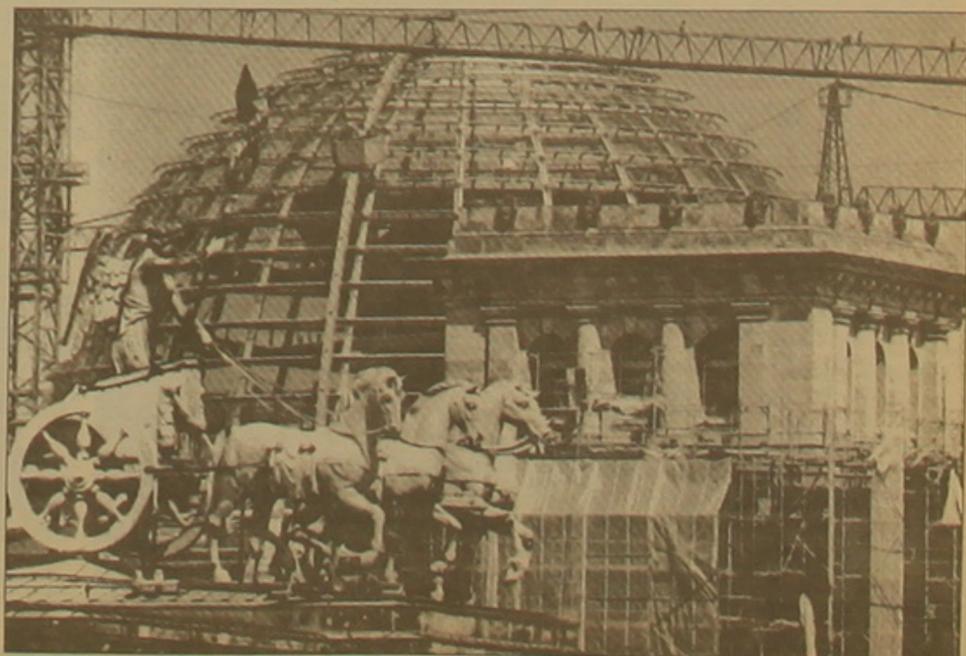
ԳԴՀ նախագահ Յոհաննես Ռաունդ որդուհում է ԳԴՀ կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերին

ԳԴՀ-ում ՀՀ դեսպան Կարինե Ղազինյանը եւ ԳԴՀ նախագահ Յոհաննես Ռաունդ:

Տեսարան Բեռլինից

Վերակառուցվող Բեռլին

ԳԵՐՄԱՆԻԱՆ ԱԿԱՐՆԵՐՈՎ

Սանտուսի

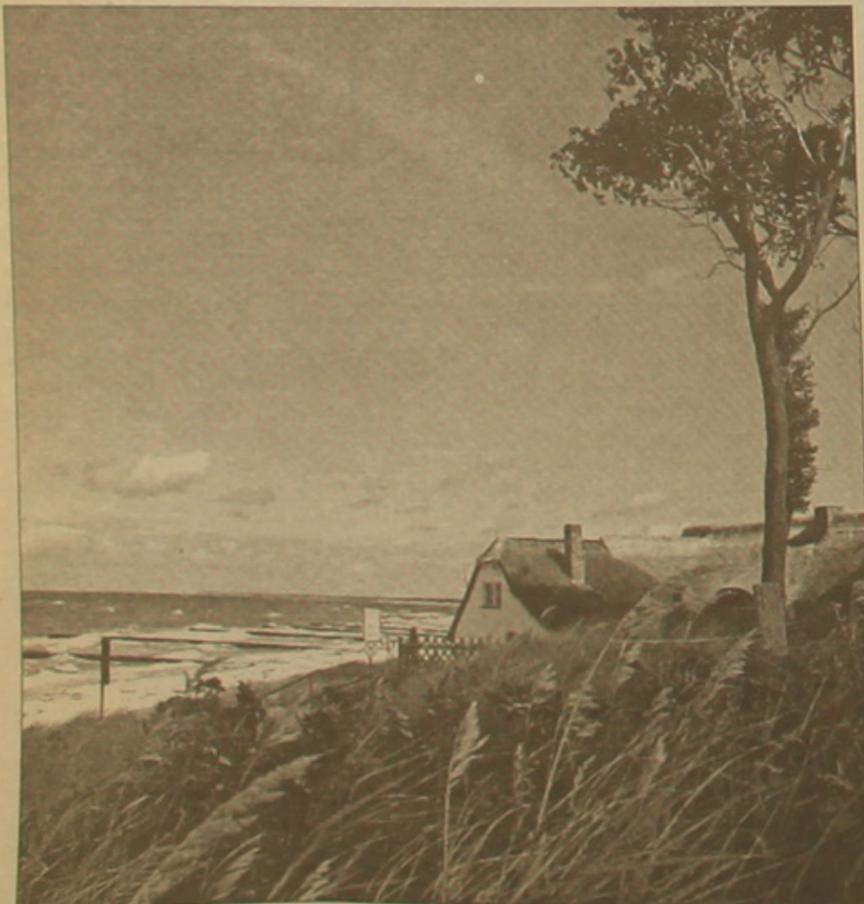
Բեռլինյան Դոմ

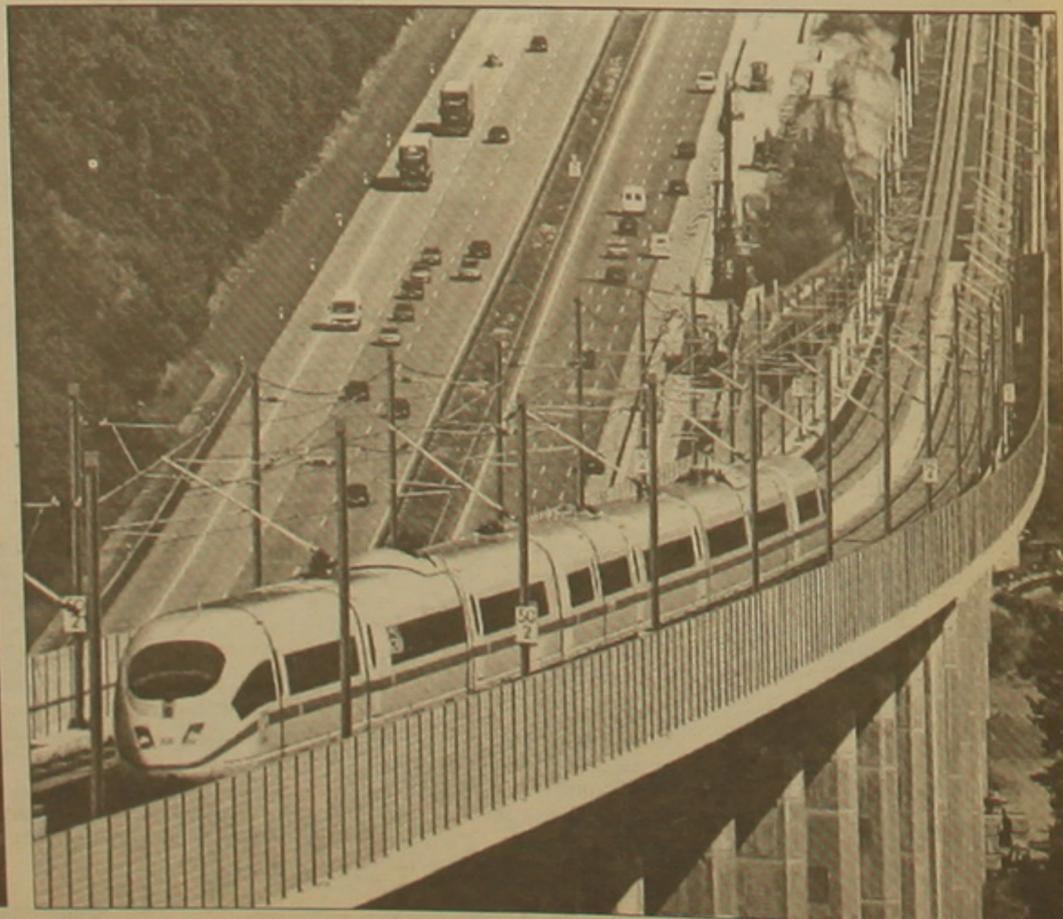
Ռյուզեն կղզի

Մայնի Ֆրանկֆուրտում Եվրոպական ֆինանսական կենտրոն

Բալթիկ ծով

Գերմանիայի երկաթուղին

Գերմանական ծրագրերը Հայաստանում

Վերականգնման վարկերի հաստատությունը (KfW) որոշեց կորորացնել ընկերությունը ստեղծվել է 1948 թ-ին «KfW-ի մասին օրենքի» համաձայն եւ հանդիսանում է Գերմանիայի զարգացման բանկը: 1960-ական թվականներից սկսած այն իրականացնում է նաեւ զարգացող երկրների սոցիալ-սնտեսական խթանմանն ուղղված միջոցառումները: Գերմանիայի ծրագրեր: Կանոնադրական կառուցվածքը կազմում է մոտ 6 մլրդ եվրո, որը բաժանված է Գերմանիայի Դաւնային Հանրապետության կառավարության (80%) եւ Գերմանիայի սարածային կառավարությունների (20%) միջեւ: Ունենալով 260 մլրդ եվրո հաւելեւոյան գումար KfW-ն հանդիսանում է Գերմանիայի խոշորագույն բանկերից մեկը:

1960-ական թվականների սկզբից KfW-ն խրախուսել է Գերմանիայի գործընկեր երկրների զարգացումը արժանալի վարկերի (40 տարի մաւման ժամկետով, որից 10 տարին՝ արժանալի 0,75% տարեկան տոկոսադրույով) եւ դրամաւորման սրամարման միջոցով ֆինանսավորելով շուրջ 5000 ծրագիր:

սնտեսության առանձին ոլորտների կառուցվածային փոփոխությունները: Հայաստանի եւ Գերմանիայի միջեւ ֆինանսական համագործակցությունը սկիզբ է առել 1995թ-ին Լեւոնային Դարաբաղի հակամարտության շուրջ հրադադարի վերաբերյալ դրամաւորվածության ձեռքբերումից հետո: KfW-ի գրասենյակը Երեւանում հիմնադրվել է 1998թ-ի հոկտեմբերին: Մինչ օրս Գերմանիայի կառավարությունը գերմանա-հայկական ֆինանսական համագործակցության ծրագրերի իրականացման համար հատկացրել է մոտ 107,5 մլն եվրո: Ընդհանուր առմամբ, ֆինանսական համագործակցության ծրագրերը բաժանվում են երկու մասի. երկրորդ ֆինանսական համագործակցության ծրագրեր եւ Գերմանիայի սնտեսական համագործակցության եւ զարգացման դաւնային նախարարության «Կովկասյան նախաձեռնության» շրջանակներում Հարավային Կովկասի երեք երկրներում իրականացվող սարածաւրջանային ծրագրեր: Գերմանիայի եւ Հայաստանի միջեւ ֆինանսական համագործակցությունը կենտրոնացված է

առմամբ 17,9 մլն եվրոյի վարկային միջոցներ: Արդյունքում ամբողջությամբ վերականգնվել են դեռեւս 1936թ-ին Երեւանում հանձնված 102 մվս ընդհանուր հզորությամբ Քանաֆեռի հիդրոէլեկտրակայանի 5-րդ եւ 6-րդ հիմնական հիդրոագրեզաները՝ յուրաքանչյուրը 25

«Տարածաւրջանային էներգետիկ համագործակցության» նոր ծրագրեր: Չրամասնակարգման եւ կոյուղու համակարգերի վերականգնման ընդգրկվածում նախատեսված է երկու ծրագիր: KfW-ի եւ ՀՀ կառավարության կողմից իրականացված համատեղ հետազոտության արդյունքում

մեծ հաջողությամբ իրականացվում է «Փոքր եւ միջին մասնավոր ձեռնարկատիրության աջակցման ծրագիրը» (Գերմանա-հայկական հիմնադրամ): Նախատեսված են ընդհանուր առմամբ 16,7 մլն եվրո վարկային եւ 2,7 մլն եվրո դրամաւորման միջոցներ: ՀՀ կենտրոնական բանկի հետ համատեղ ստեղծվել է վերաֆինանսավորվող հիմնադրամ, որից Հայաստանի որակավորումը ստացած առեւտրային բանկերը համադասախան մասնաբաժիններ ստանալով, մասնավոր միկրո եւ փոքր ձեռնարկություններին սրամարդում են գործարար վարկեր: Այս ծրագրին ունի երկու նպատակ. առաջին հերթին զարգացնել Հայաստանի բանկային համակարգը, սրամարդելով սեյնիկական եւ խորհրդակական աջակցություն, ինչը կըլված է բարելավելու միկրո եւ փոքր ձեռնարկություններին սրամարդվող ֆինանսական ծառայությունները: Մյուս կողմից, հիմնական նպատակն է խթանել Հայաստանի սոցիալ-սնտեսական զարգացումը ամաւորդելով մասնավոր ձեռնարկությունների գործունեությունը ու ստեղծելով նոր

Քանաֆեռ ՀԷԿ-ի բացումը՝ 10-ը հունվարի 2003թ.

(KfW) Վերականգնման վարկերի հաստատության գործունեությունը Հայաստանում

Վանո եւ Վանաձոր-2 բարձրալուծ ենթակայանների Երեւանում հանձնման արարողություն: Քաղաք Վանաձոր 3 հուլիսի 2003թ.

Սոցիալական, սնտեսական եւ արդյունաբերական ենթակառուցվածքներում ներդրումների, բնապահպանական եւ բնական ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման, ինչպէս նաեւ իրականացվող ծրագրերի արջանակներում խորհրդակական ծառայությունների համար հատկացվող միջոցները սրամարդվում են Գերմանիայի սնտեսական համագործակցության եւ զարգացման դաւնային նախարարության (BMZ) կողմից: Որոշեց գլխավոր գործակալ KfW-ն Գերմանիայի կառավարության անունից կառավարում է վերը նշված ծրագրերը (ֆինանսական համագործակցություն)՝ սնտեսական եւ զարգացման հաղափականության սեսակցումներից գնահատելով ծրագրերի ֆինանսավորման նդասակախարարությունը, աջակցելով գործընկեր երկրի ծրագրի իրականացման գործում, գնահատելով ծրագրերի հաջողությունը դրանց ավարտից հետո:

Վերը նշված համագործակցության նդասակն է գործընկեր երկրներում բնակչության կենտարդամանների բարելավումը, մասնավորապէս անապահով խավի կենտարգործունեության համար անհրաժեշտ դրամաների ստեղծումը: Ֆինանսական համագործակցության գլխավոր խնդիրներից է երկրի կառուցվածային բարեփոխումներին օժանդակելը: Դա արվում է ուղղակիորեն ֆինանսավորելով երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերը, ինչպէս նաեւ անուղղակիորեն խրախուսելով մակրոսնտեսական եւ

հինգ ոլորտներում. էներգետիկա, խնելու ջրամատակարարում ու ջրախեռացում, ֆինանսական եւ մասնավոր հատկաձի խրախուսում, առողջապահություն եւ բնապահպանություն:

Այստեղ հարկ է նշել, որ երկու երկրների միջեւ միջկառավարական բանակցությունների ընթացում ձեռք է բերվել դրամաւորվածություն առաջիկա տարիներին ֆինանսական համագործակցության միջոցառումները հատկապէս ֆինանսական ու մասնավոր ոլորտի եւ խնելու ջրամատակարարման ու ջրախեռացման ոլորտների վրա կենտրոնացնելու մասին:

Գերմանա-հայկական երկրորդ ֆինանսական համագործակցությունը սկիզբ է առել «Փախսականների օգնության անհետաձգելի ծրագրով», որի դրամաւորման ընդհանուր գումարը կազմել է 2,56 մլն եվրո: Ծրագրի շրջանակներում 1996-1997թթ. երեւանեւրծ արջաններում կառուցվել են ընդհանուր առմամբ 250 երկրնակարան սնել հարակից ենթակառուցվածքներով (մասնավորապէս մեկ առողջապահական կէտ, ջրագծեր, կոյուղի, էներգահաղորդիչ գծեր, ճանապարհներ) դրանով իսկ նդաստեղծվել Հայաստանի այդ արջաններում սոցիալական կայունության ամաւորդումը:

Հաջողությամբ ավարտված մեկ այլ ծրագիր է «էներգետիկային անհատարդ օգնության ծրագիրը» (Քանաֆեռի հիդրոէլեկտրակայանի վերականգնում), որի իրականացման համար սրամարդվել է ընդհանուր

մվս հզորությամբ, նորացվել եւ ժամանակակից դախանըներին են համադասախանեցվել կայանի բնական գործունեությունը նախափող շինություններն ու սարավորումները, ինչպէս նաեւ ավելացվել է էլեկտրաէներգիայի արարողության հնարավորությունը եւ արդյունավետությունը: Հանրապետության նախագահի կողմից հիդրոէլեկտրակայանի հանդիսավոր բացման արարողությունը տեղի է ունեցել 2003թ. հունվարի 10-ին:

2003թ-ի հուլիսի սկզբին Երեւանում հանձնված էներգետիկայի ոլորտում երկրորդ խոշոր նախագիծը «Հոսանախաղորդիչ համակարգի վերականգնման ծրագիրը», որի ֆինանսավորման ծավալը կազմել է 14,1 մլն եվրո: Ծրագրի միջոցներով վերականգնվել են Վանո եւ Վանաձոր-2 բարձրալուծ ենթակայանները դրանով իսկ նդաստեղծվել Հայաստանի առավել սեր հնտեգրմանը սարածաւրջանային էներգահաղորդման համակարգին եւ հարեւան երկրների հետ էլեկտրաէներգիայի առեւտրին, մասնավորապէս ավելացնելով Հայաստանից Կրասնայն էլեկտրաէներգիայի արահանման հնարավորությունները: Ծրագրի արջաններում խնայվել է շուրջ 4 մլն եվրո, որով հնարավոր է դարձել երրորդ Ալավերդի-2 ենթակայանի վերականգնումը, որը նախատեսվում է սկսել 2004թ-ի կէտերին:

Ի լրումն վերոհիշյալ ծրագրերի, այս ոլորտում «Կովկասյան նախաձեռնության» արջանակներում նախատեսվում է իրականացնել նաեւ

նում դարգվել է, որ այս ոլորտում իրավիճակը համեմատաբար ծանր է Արմավիրի մարզում: Ուստի որոշվել է առաջին ծրագիրը սկսել հատկապէս այդ մարզում, իսկ հետագայում նմանատիպ ծրագիր իրականացնել նաեւ 1988թ. երկրաւարժից տուժած Հայաստանի հյուսիսային արջաններում: Նախատեսվել է 12,8 մլն եվրո վարկային եւ 1,3 մլն եվրո դրամաւորման միջոց: Այդ ծրագրի իրականացումն արդեն սկսվել է: Միաժամանակ նախադասախան փուլում է գնվում երկրորդ ծրագիրը՝ «Կոմունալ ենթակառուցվածքների վերականգնման ծրագիր» Շիրակի եւ Լոռու մարզերում», որի համար առեւտր իսկ նախատեսվել է 23,3 մլն եվրո վարկային միջոց: Ծրագրերի արջանակներում վերականգնվելու են խնելու ջրամատակարարման եւ կոյուղու համակարգերը: Միաժամանակ գլխավոր խնդիրներից է նշված մարզերի բնակիչների համար ապահովել ջրային ոլորտի ծառայությունների դասաւոր մակարդակ եւ կանխել ջրից առաջացող համաճարակները: Բացի վերը նշվածից, ԵԵԵ է դրվում ոլորտի կառուցվածային եւ ֆինանսական բարեփոխումների ու դրա առողջացման վրա խոսքը մասնավորապէս ջրամատակարարման եւ ջրախեռացման համակարգերի ադակենտրոնացման եւ դրան համայնների դասախանսավորության հանձնելու մասին է:

KfW ներգրավման մեկ այլ ոլորտ է ֆինանսական եւ մասնավոր հատկաձի: Այս ապարտեղում 1999թ-ից

աւխատեսելով: Ծրագիրը ինչպէս հայկական, այնպէս էլ գերմանական կողմից բազմիցս գնահատվել է որոշեւ անենահաջողվածներից մեկը: Այն ունի նաեւ ԵԱՏ մեծ սոցիալական նախադարձություն, քանի որ դրա իրականացման արդյունքում ստեղծվել է ավելի քան 2500 նոր աւխատեսել եւ դախադակել գոյություն ունեցողների առնվազն 6-7 հազարը:

Այս ոլորտում նախադասախանսավորման հիմնադրամ» ծրագիրը, որի ֆինանսավորման ծավալը կկազմի 3,5 մլն եվրո վարկային եւ 0,5 մլն եվրո դրամաւորման միջոցներ, ինչպէս նաեւ «Վարկերի երախտիներին հիմնադրամ» ծրագիրը, որի ընդհանուր բյուջեն է 4,3 մլն եվրո դրամաւորման միջոց:

Առողջապահության ոլորտի ծրագրերն են «Բժժկական սարավորումների մասնակարարում» դրամաւորմանից ծրագիրը 2,56 մլն եվրո բյուջեով, որի արջանակներում Հայաստանի չորս ընտրված հիվանդանոցներին կմասնակարարվեն, դրանցում կստեղծվեն եւ կադասարկվեն նորակառուցված բժժկական սարավորումներ, ինչպէս նաեւ «Տուբերկուլոզի դեմ դայարի» սարածաւրջանային դրամաւորմանից ծրագիրը (Կովկասյան նախաձեռնության)՝ արջանակներում, որի գումարն է 225 մլն եվրո:

Հայաստանում KfW-ի ներգրավման վերջին ոլորտը բնապահպանությունն է: Այս բնագավառում «Կովկասյան նախաձեռնության» արջանակներում ներկայումս նախադասախանսավորում է «Բնության եւ կենտարազմազանության դախադանման» սարածաւրջանային ծրագրի իրականացումը՝ Հայաստանի հյուսիսարեւմտյան հատկաձիում:

Բացի վերը նշվածից ոլորտներից ու ծրագրերից, KfW-ն Հայաստանին է սրամարդել 3,3 մլն եվրո ընդհանուր գումարով դրամաւորման «Փորձագետների եւ ուսումնասիրությունների հիմնադրամ» ստեղծելու համար: Այս միջոցներն ուղղվում են երկրորդ ֆինանսական համագործակցության ներդրումային ծրագրերի նախադասախանսավորման աւխատեսելով այդ ծրագրերի համար նախատեսված վարկային միջոցների առավել նդասակային օգտագործմանը:

Տարգետն
Երեւան, Մաւսնցի դղր, 54/23
Ֆեռ: 58 35 56
Ֆախ: 52 25 53
Էլ. փոս: k.gevorgyan@netsys.am

Գերմանիայի ժողովրդական բարձրագույն դպրոցների միության միջազգային համագործակցության ինստիտուտ

Մեծահասակների ուսուցումը հարավային Կովկասում
Ներդրում կայուն և դեմոկրատիկ հասարակության զարգացմանը

Յուրաքանչյուր մասնակցության վկայականների հանձնում

Գերմանիայի ժողովրդական բարձրագույն դպրոցների միության միջազգային համագործակցության ինստիտուտը IIZ/DVV/ 30 տարեկան ավելի օժանդակում է մեծահասակների կրթության միջազգային նախագծերը, որոնք նպաստում են սոցիալական, մշակութային, ֆիզիկական և մտավորական ուսուցում: IIZ/DVV-ի գործունեությունը ֆինանսավորում են Գերմանիայի սնտեսական համագործակցության զարգացման դաշնային նախարարությունը /BMZ/, արևմտյան գործընկերության միջազգային կոորդինացիայի /AA/ և եվրամիությունը /EU/:

ուսումնական հասարակություններին նյութական օժանդակության ցուցաբերումը, դրանց իրավասությանը ընդլայնումը և որակի ապահովումը: Իր գործունեության մեջ IIZ/DVV-ն հաշվի է առնում սարածաբանական նախադրյալների բազմազանությունը և դասընկերների տարբերակները: Այն հարգում է ստանդարտները և մշակութային անկախությունը: 2002 թ. սկզբից IIZ/DVV-ն թիրախում ունի Կովկասի իր մասնաճյուղը: Այս նախագծի իրականացման նախադրյալը Գերմանիայի սնտեսական համագործակցության և զարգացման դաշնային նախարարության «Կովկասյան նախաձեռնություն» է: Կովկասի մասնաճյուղի նպատակը մեծահասակների կրթության սեղանական, ազգային և միջազգային կառույցների վերակառուցումն ու օժանդակումն է: Կոնկրետ խնդիրներ են մասնագիտական վերադասարանում և բնակչության սոցիալական վիճակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումները: Կովկասի մասնաճյուղի աշխատանքի անբաժան մասն է մեծահասակների կրթության դերի և նշանակության մասին տեղեկացվող սարածույնը: IIZ/DVV-ի Կովկասի մասնաճյուղի աշխատանքային ծրագրերի նպատակային խմբերը մեծահասակների կրթության ուսումնական կենտրոններն են, ինչպես նաև բնակչության սոցիալապես անապահով խմբերը՝ որոնք կրթական ծրագրերի առաջնային հասցեատերեր:

IIZ/DVV-ի Հայաստանի մասնաճյուղը, որն իր գործունեության ավելի քան 1 տարեկան ընթացքում իրականացրել է մի քանի ծրագրեր ուղղված մեծահասակների կրթության զարգացմանը Հայաստանում: Այդ ծրագրերից են՝

- Հայաստանի 8 գյուղատնտեսական ոլորտների 40 դասախոսների վերադասարանում և որակի մեծահասակների մասնագիտական ուսուցման, վերադասարանում և վերադասարանում հիմնախնդիրների ուսումնասիրություն,
- Մեծահասակների ուսուցում կազմակերպողների վերաբերյալ տեղեկատվական նախադասարանում,
- Մեծահասակների կրթության օրերի կազմակերպում:

IIZ/DVV-ն վերադասարաններում հնարավորություն է տալիս ոչ միայն արթն կազմակերպությունների անդամներին, այլ նաև գործազուրկներին: Այդպիսի առաջին ծրագիրն իրականացվում է հավաքական ուսուցման միջազգային կենտրոնի հետ համատեղ: Արդեն ընթացքում է «Կանաչ դերի բարձրացումը մասնագիտական վերադասարանում միջոցով» ծրագիրը, որն իրենից ներկայացնում է գործազուրկ կանանց համար հավաքական դասընթացների իրականացում:

IIZ/DVV-ի համագործակցում է նաև սոցիալ նախարարության զբաղվածության կենտրոնի հետ՝ վերջինիս ներգրավելով կրթական գործընթացի կազմակերպման մեջ: Վերադասարանում համար հիմնականում ընթացում են անձնամեծ լիցենզիայով մասնագիտությունները:

Մեծահասակների կրթության օրերը Երևանում

Բայց IIZ/DVV-ում գտնվում են, որ աշխատանքի ելուցից ամեն օրվա մասնագետների լիցենզիայի կա, դասընթացի մեծ է, որպեսզի նրանք ունենան այսօրվա աշխատանքի ելուցիցի համապատասխան մասնագիտական և անձային հատկություններ, որոնք հնարավոր է ձեռք բերել վերադասարաններում:

IIZ/DVV-ի վերջին նախաձեռնություններից է Հայաստանում մեծահասակների կրթության օրերի կազմակերպումը, որի մասնակից 26 կազմակերպություններ (2-ը՝ արտերկրյան, 24-ը՝ հայաստանյան) իրենց ներկայացնելու հնարավորություն ստացան: Վերջում մասնակիցների սրվեցին սերիֆիկատներ: Իսկ յուրաքանչյուրից զուգահեռ անցկացվող 16 նախաձեռնության արդյունքում որոշվեց ստեղծել հանձնաժողով, որը կզբաղվի մեծահասակների կրթության հիմնախնդիրներով:

Հանձնաժողովն աշխատում է իր գործունեությունը: Պլանավորվում են նաև մի քանի ծրագրեր, որոնք ուղղված կլինեն մեծահասակների ուսուցման զարգացմանը Հայաստանի Հանրապետությունում: IIZ/DVV-ի նպատակներից մեկն էլ իր ծրագրերին մոդելային բնույթի հաղորդումն է, որպեսզի դրանք արտադրական դառնան:

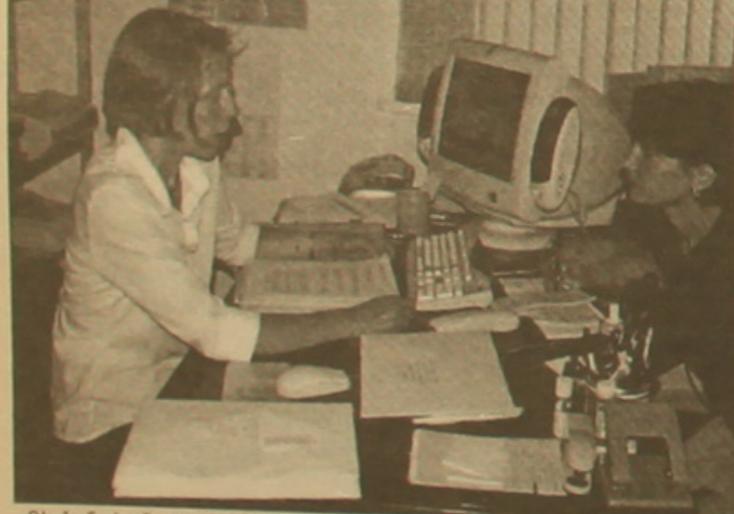
IIZ/DVV-ի Հայաստանի մասնաճյուղի ծրագրի համակարգողն է Նազարեթ Նազարեթյանը, սարածաբանային գրասենյակի ղեկավարը՝ Լյուդմիլա Կլոսցը:

Հասցեն
IIZ/DVV-ի Հայաստանի մասնաճյուղ
Երևան 375025, Զարենցի 1
Հեռ./ ֆաքս: + 374 1/ 574825
Էլ. փոստ: info@iiz-dvv.am
ինտերնետային էջ: www.iiz-dvv.am

DAAD Deutscher Akademischer Austausch Dienst German Academic Exchange Service

Գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծառայություն

Ներկայացուցիչ՝ Ուոլֆ Բյուքսեր

Գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծառայությունը (DAAD) միջազգային ակադեմիական փոխանակման օժանդակող անձնամեծ գերմանական կազմակերպությունն է: Անցյալ տարի ամբողջ աշխարհում DAAD-ը կրթաբաններ է ընտրել 47.768 ուսանողների, բուհերի ցրանավարների և գիտնականների, որոնց գրեթե կեսը արտասահմանից են: Որոշ կանոն արտասահմանյան բուհերի գիտնականներին և ուսանող

ներին տրամադրվող կրթաբանները հնարավորություն են ընձեռում մի և մի քանի ամիս մինչև 2 տարի սովորելու Գերմանիայի բուհերում կամ աշխատելու գիտահետազոտական հասարակություններում: Վերջին 6 տարեկան ընթացքում Գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծառայությունը Հայաստանի բուհերի ուսանողներին, դոցենտներին և գիտնականներին ընտրել է ավելի քան 250 կրթաբան: DAAD-ի ֆինանսա-

կան օժանդակությամբ հայկական բուհեր են հրավիրվում նաև բազմաթիվ գերմանացի դոցենտներ: 1999-ից ի վեր DAAD-ը խրախուսում է նաև գերմանագիտության զարգացումը Հայաստանում, մասնավորապես գերմաներեն դասավանդող դասախոսների համար կազմակերպվող սեմինարներով: Դրան օժանդակում են Երևանի Պետական համալսարանի և Վ. Բյուքսերի անվան Պետական լեզվաբանական համալսարանի գերմաներեն լեզվի ամբիոններն ու նրանց հետ միջբուհական համագործակցություն իրականացնող Մանհայմի գերմաներեն լեզվի ինստիտուտի գերմանական լեզվաբանության ամբիոնը: Բացի գերմանագիտությունից DAAD-ն օժանդակում է նաև հայաստանյան երեք այլ բուհերի և գերմանական բուհերի միջև իրականացվող համագործակցությանը: Գերմանական կողմից այդ համագործակցությանը մասնակցում են Քոթրուսի սեմինարական համալսարանը, Կարլսրուհեի և Վայմարի ֆան/Պրոսթրի համալսարանները: 2002 թվականի սեպտեմբերից DAAD-ը Հայաստանում ներկայացնում է Տիլին Ուոլֆ Բյուքսերը: Երևանի Վ. Բյուքսերի անվան լեզվաբանական համալսարանի գերմանագիտության բաժնում դասախոսական աշխատանքի զուգահեռ, նա, փոխհամաձայնեցնելով իր աշխատանքը Հայաստանում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության դեսպանության հետ, կոորդինացում է DAAD-ի ծրագրերը Հայաստանում համագործակցելով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության հետ: Բացի այդ նա ներկայացնում է նաև կրթաբաններ տրամադրող գերմանական այլ կազմակերպություններ, ինչպիսիք են համալսարանային Copernicus կրթաբանային ծրագիրը, Բեռլինի դասընթացների համար ուսումնական հիմնադրամը և այլն:

2004/05 ուսումնական տարում DAAD-ը Հայաստանում կիրականացնի հետևյալ կրթաբանային ծրագրերը՝

- արտերկրյան և գիտաուսումնական գործուղումներ դասախոսներին և գիտնականներին համար DAAD-ի և Բաց հասարակության ինստիտուտի (OSI) կողմից իրականացվող համատեղ ծրագրի օրգանակներում:
- գիտահետազոտական կրթաբաններ աստիճանների և երիտասարդ գիտնականների համար:
- ուսումնական կրթաբաններ ակադեմիական ասպիրանտ (բուհական կրթություն) ունեցողների համար (զարգացող երկրների վերաբերյալ թեմատիկ ուղղվածությամբ արականուման դասընթացներին մասնակցելու համար):
- գիտաուսումնական գործուղումներ դասախոսների և գիտնականների համար:
- կրթաբաններ սնտեսական գիտությունների ուսանողների համար:

Նախկին կրթաբանակիրների կրկնակի հրավերներ:

- կրթաբաններ արվեստագետների համար:
- կիսամյակային կրթաբաններ գերմանագիտության ուսանողների համար:
- գերմանական բուհերում կազմակերպվող ամառային դասընթացներին մասնակցելու համար սրվող կրթաբաններ:
- ուսումնական ժողովուրդներ և ճանապարհորդություններ ուսանողական խմբերի համար:

Գրասենյակում գործում է նաև փոփոխական գերմանական բանասիրությունն ուսումնասիրող ուսանողների ու դասախոսների, ինչպես նաև բոլոր նրանց համար, ովքեր հետաքրքրվում են Գերմանիայով և գերմանական գրականությամբ:

Բոլոր ծրագրերի համար դիմումները ընդունվում են վերջին ժամկետը նոյեմբերի 14-ը: Երևան, ովքեր հետաքրքրվում են գերմանական ակադեմիական փոխանակման ծառայության ծրագրերով և գերմանական համալսարաններում ուսումնառության հնարավորություններով, անհրաժեշտ է տեղեկություններ ստանալու համար կարող են դիմել DAAD-ի Երևանյան գրասենյակ:

Հասցեն
Երևան, Ամիրյան 26, 3-րդ հարկ.
Հեռ./ֆաքս: 53 74 33
Էլ. փոստ: daad@prosme.am

Վերադասարաններին

Սույն թվականի հոկտեմբերի 10-ին, ժամը 17⁰⁰ Երբուհի մարզադաշտում կմեկնարկի Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության միասնական տնօրինման նկատմամբ, արդեն ավանդույթ դարձած ֆուտբոլային մրցաշարը, որին կմասնակցեն Հայաստանում հավասարազորված դիվանագիտական հասարակությունների, ինչպես նաև Հայաստանի արտերկրյան գործընկերության և Հայ Օգնության Հիմնադրամի թիմերը: Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության դեսպանությունը հրավիրում է բոլոր ֆուտբոլասերներին Երբուհի մարզադաշտ:

ՄԱԳԱՏԷ-ի փորձագետները ժամանեցին Իրան

Տեսչական ստուգումներ իրականացնելու եւ իրանցի դաստիարակական անձանց հետ բանակցելու նպատակով երկ Իրան են ժամանել Առնոսային ենթակային միջազգային գործակալության (ՄԱԳԱՏԷ) փորձագետները: Այդ մասին տեղեկացում է ՌԻԱ գործակալությունը:

Իրանի առնոսային ենթակային կազմակերպության դաստիարակական ներկայացուցիչ Սաբե Զահիդիանը հայտնեց է, որ «գործակալության փորձագետները կհարցազրույցեն բանակցություններն Իրանի միջուկային ծրագրի իրավական եւ տեխնիկական հարցերում անորոշությունները վերացնելու նպատակով»:

ՄԱԳԱՏԷ-ի դաստիարակության կազմում են գործակալության երկու

բարձրաստիճան ղեկավարներ: Բանակցություններում գլխավոր հարցերից մեկը միջուկային ոլորտում Իրանի տեխնոլոգիական մշակումների մակարդակի հարցն է: Կիսուկի նաեւ Իրանի առնոսային օբյեկտներից մեկում հայտնաբերված հանրահայտված ուրանի խնդրի մասին:

Այցի նախօրեին Իրանի արտոն-նախարար Բաժալ Խարազին հայտարարել էր, որ Թեհրանը դաստիարակական գործակցել ՄԱԳԱՏԷ-ի հետ: Միաժամանակ նա ընդգծել էր, որ հարկավոր է ճանաչել միջուկային խաղաղ տեխնոլոգիաներ յուրացնելու եւ ենթակային նպատակներով ուրանի հարստացման ապահովմանը բարենպաստելու Իրանի օրինական իրավունքը:

Բուժի վարչակազմի բոլոր աշխատակիցները կասկածի տակ են

ԱՄՆ-ում հաստատված է ֆալսիֆիկացված սկանդալ, որը կապված է 434 մի աշխատակցուհու անվան եւ ազգանվան հրապարակման հետ: Ամերիկյան NBC հեռուստաընկերությունը երկ հաղորդեց, որ Մոխսակ Տունը ըստ ամենայնի օժանդակում է սկսված նկատմանը:

Նախագահ Տունը Բուժի վարչակազմի բոլոր աշխատակիցները կարող են «ստի դեմեկտրի» միջոցով ստուգման ենթարկվել, եթե համադասախան խնդրանք ստացվի արդարադատության նախադրյալները եւ գլխավոր դաստիարակությունից:

Նախագահի վարչակազմի աշխատակիցներին կարգադրված էր մշտական ծառայողական ամբողջ նամակագրությունը, այդ թվում էլ եկեղծային փոստով ուղարկված եւ ստացված նյութերը:

Սկանդալը ծագեց օրեր, երբ Իրանում ԱՄՆ-ի նախկին դեսպան Տոգեթ Վիլսոնը Մոխսակ Տունը աշխատակիցներին մեղադրեց տեղեկատվական ար-

ժանի կազմակերպման մեջ, հրապարակվել էր Վիլսոնի կնոջ՝ Կրիստինայի կողմից: Մոխսակ Տունը անվանված Վալերի Փլեյմի անունը:

Ավելի վաղ «Ազգը» տեղեկացրել էր Վիլսոնի գրած հոդվածի մասին, որով հերքվում էին Տունը Բուժի այն ոլորտները, թե Սադդամ Հուսեյնը մտադրված է եղել ուրան գնել Լիզերիայում:

Իր կնոջ՝ Կրիստինայի անվան հրապարակումը Վիլսոնը համարում է վերջնականորեն փակ: Մոխսակ Տունը մամուլ ֆարսուղար Մոխսակ Տունի խոսքերում նշել է, որ նախագահ Բուժի եւս տեղեկատվության արտադրող համարում է լուրջ հանցանք:

Դիտարկները նույն են, որ մեղադրանքները կարող են լուրջ հետաքննություններ արտադրել Բուժի վարչակազմի համար: Գաղտնի տեղեկությունների հրապարակման մեջ մեղավոր ճանաչված անձինք ենթակա կլինեն մինչեւ 10 տարվա բանտարկության:

Իրաֆի վերաբերյալ ամերիկյան նոր նախագիծ ՄԱԿ-ում

ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդին է ներկայացվել Իրաֆի վերաբերյալ սեփական սկզբնական ԱՄՆ-ի ներկայացրած բանաձևի փոփոխված տարբերակը, որը մասամբ հավի է առնում ԱՄՆ մշակված անդամ մեծությունների դիտարկությունները:

Ֆրանսիայի սկսված իրաֆի կայունացման ու վերակառուցման ուղղված բանաձևի նախագիծը ենթադրում է Իրաֆում ՄԱԿ-ի դերի մեծացում (ինչը լուրջանում էին Ֆրանսիան, Ռուսաստանը, Գերմանիան եւ այլ երկրներ), բայց չի նույն Իրաֆում ամբողջ իշխանությունն իրաֆան կառավարությանը փոխանցելու ստույգ ժամկետներ:

Փաստաթուղթում նշվում է, որ Իրաֆում ամերիկյան կառավարումը կավարժի այն ժամանակ, «երբ կկազմվի իրաֆիցներին ներկայացնող եւ միջազգայնորեն ճանաչված կառավարություն»: Ընդգծվում է նաեւ, որ Իրաֆում «կառավարումն աշխատանքային փոխանցվելու է իրաֆան կառուցվածքին»:

ԱՄՆ Պեսդեմաթիայի խոսնակ Ռիչարդ Բաուլերը ՄԱԿ-ում հայտարարել է, որ բանաձևի նոր նախագիծում կասարված փոփոխություններից մեկն այն է, որ առավել հստակ է սահմանված ՄԱԿ-ի, մասնավորապես Իրաֆում դրա գլխավոր ֆարսուղարի հասուկ ներկայացուցիչի դերը: Փաստաթուղթը ՄԱԿ-ին կոչ է անում «մեծացնել իր դերն Իրաֆում» եւ վերահսկել այդ երկրում կայանալի

ընտրությունները, «եթե իրաֆիցները խնդրեն»:

Փոփոխություններ են կասարվել նաեւ ՄԱԿ-ի հովանում եւ ԱՄՆ-ի հրամանատարության ներքին գործող բազմազգ ուժերի հարցում, որոնց «առաջնական առաջնությունն է» նպաստել ամբողջ իշխանությունն իրաֆիցներին վերադարձնելուն:

Պեսդեմաթիայի Վալենտինոն հույս ունի, որ բանաձևի նոր նախագիծը ՄԱԿ-ի ԱՄՆ-ում կընդունվի նախաձեռնող օգնող երկրների ու կառույցների խորհրդատվությունը, որը նախատեսված է անցկացնել հոկտեմբերի 23-24-ը Մադրիդում:

Ամերիկացիներն ակնկալում են, որ նոր բանաձևը թույլ կսա Իրաֆին ավելի բարձր օգնություն ցույց տալ եւ օտարերկրյա նոր գործեր ուղարկել այնտեղ, քան իրաֆի ամերիկյան գործերի հետագա ներկայությունը մեծ ծախսեր էր պահանջում:

Ի դեպ, ամերիկացիներն Իրաֆում նոր կուրսուներ են կրել: Ֆրանսիացի հաղորդում է, որ Բաղդադում չորեքշաբթի երեկոյան ստանվել է ամերիկացի մի զինծառայող, մեկ ուրիշն էլ վիրավորվել է Ալ Մանսուր քաղաքում տարեկան կասարվելու: Նույն օրվա առավոտյան Տիլիֆի քաղաքում հարձակում է կասարվել ամերիկյան 4-րդ հետախույզող զինվորի զարային բաժանման վրա: Պայքարից ստանվել է ամերիկացի մի զինվոր, երկուսն էլ վիրավորվել են:

Տուգն Զավեն. «ԱՄՆ-ը հեղափոխում է նախադատության վեներաբլայում»

Վեներաբլայի նախագահ Տուգն Զավենը բացառաբար է արտահայտվել իր երկրի նկատմամբ ԱՄՆ-ի վարած ֆալսիֆիկացման անունը: Ամերիկյան մամուլի հրապարակումները վկայակոչելով, նա ֆոթոթ գործակալության թղթակցին ասել է, թե ամերիկյան կառավարության որոշ անդամներ ստորիչ հայտարարություններ են արել, որովհետև, թե Վեներաբլայն օգնում է կոլումբիացի արտաստեղծին եւ իսլամիստ արմատականներին:

Զավենը հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ի նմանօրինակ գործողություններն իր բեմադրություններն հավելյալ դատարարական հեղափոխում կազմակերպելու

կամ անձամբ իրեն ստանելու համար: Նախագահը նշել է, որ 1973 թ. ԿՀԿ-ն նույնօրինակ միջոցներ է օգտագործել Զիլիի սոցիալիստ նախագահ Սալվադոր Ալենդեի վարչակարգը ստալիները նպատակով: Բացի դրանից, Զավենը ԿՀԿ-ին մեղադրել է անցյալ տարի հենց իրեն ստալիները փորձի մեղադրել լինելու մեջ: Ասլային դաստիարակական Վալենտինոն փոխում է սկսել մեղադրանքները:

Այդուհանդերձ Վեներաբլայի նախագահը նշել է, որ ինը կուրսեր ԱՄՆ-ի հետ ունենալ փոխադարձ հարգանքի վրա հիմնված բարեկամական հարաբերություններ:

«Ազգը» մշակույթի ու լուսավորչական կենտրոնում էր Դավիթ Թուրքիային: Բանի որ Թուրքիան մեծապատիվ էր երկրի է, եւ սարածաբանում նրա տեղն ու դերը դաստիարակում են ամերիկյան ծրագրերին ծառայելու, ինչպես նաեւ Իսրայելի ազգային անվանագրությանը նպաստելու թուրքական դաստիարակության կարողություններով, ուստի մեր թերթը ու լուսավորչական կենտրոնում է մեծապատիվ եւ Միջին Արեւելի ֆալսիֆիկացման

հերից էր Թուրքիան նաեւ ռազմաֆալսիֆիկացման լարվածության սրունը սարածաբանում: Դարկ է սակայն նշել, որ սրման որոշակի փուլում Դավիթ Թուրքիային էր դառնում: Իսկ դա, որովհետեւ կանոն, այս կամ այն ծրագրի իրագործմանը նպաստում է միայն այն դեպքում, երբ վերահսկվում է: Անկախ Իրաֆի օկուպացման փաստից, ամերիկացիներին առայժմ չի հաջողվում երկրում իրադրության վերահսկումը: Չի բացառվում, որ Իրաֆում ԱՄՆ-ի մի-

րը 800 հազար 829 ծառ են կտրել, կալանավորվել է 13 հազար 964 լուսավորչից, որոնք վերաբաշխված են Իսրայելի 22 բանտերում, 55 հազար 596 հա գանձաբաշխություն վերվել է, իսկ 30 հազար 247 հա առգրավվել է լուսավորչիցներին եւ հանձնվել իրեն վերաբանակներին, 44 հազար 671 բնակարան վերածություններ է ենթարկվել, օդային հարձակման թիրախ են դարձել 32 հազար դաստիարակական հիմնարկներ եւ մասնավոր ծեղանար-

Տարածաբանում ԱՄՆ-ը ծառայում է Իսրայելի ռաիերին

Դա ընդամենը հասկանալի է պատժիչ գործողությունների ծախսումն ընդդեմ պաղեստինցիների

զարգացումներին: Ներկա փուլում այս զարգացումներն ընթացող մեծապատիվ կանխորոշել է հակաիրաֆյան դաստիարակումն ու Իրաֆի հետաքննարկման վերակառուցումը: Որեւէ կասկած չկա, որ դրա հիմնում ողջ սարածաբանի վերակառուցման ամերիկյան միտումներն են:

Այդ միտումները ենթադրում են նախադատ մշակված ծրագրի առկայությունը: Գունվարի 29-ին «Ազգը», անդրադառնալով Իրաֆի դեմ ամերիկյան դաստիարակի հավանականությանը, կարծիք էր հայտնել, որ ԱՄՆ-ի վերջնական նպատակը «Մեծ Մեծավոր Արեւելի» ծրագրի իրագործումն է: Դավիթ Թուրքիային դաստիարակումից 4 ամիս անց միայն ԱՄՆ դաստիարակող Քոլին Փաուելը արտահայտեց սարածաբանային ծրագրի մասին, հորդորելով արաբական երկրներին նպաստել դրա իրագործմանը:

Թեեւ Փաուելը «Մեծ Մեծավոր Արեւելի» հասկացությունը չօգտագործեց, սակայն նրա «սարածաբանային» ծրագրի նախորդի ռեպրիսենտացիան էր Դավիթ Թուրքիային: Դա սկզբնավորվել էր 2000 թ. սեպտեմբերի 29-ին, երբ Իսրայելի վարչապետ Արի Եարոնը 2 հազար իսրայելցի զինվորի ուղեկցությամբ ստորիչ այց էր կատարել Երուսաղեմի Ալ Աֆա մզկիթը:

Թուրքիային «Վաիթ» թերթը սեպտեմբերի 29-ի համարում անդրադառնալով «երկրորդ ինթիֆադային» երրորդ տարին: Դա սկզբնավորվել էր 2000 թ. սեպտեմբերի 29-ին, երբ Իսրայելի վարչապետ Արի Եարոնը 2 հազար իսրայելցի զինվորի ուղեկցությամբ ստորիչ այց էր կատարել Երուսաղեմի Ալ Աֆա մզկիթը:

Թուրքիային «Վաիթ» թերթը սեպտեմբերի 29-ի համարում անդրադառնալով «երկրորդ ինթիֆադային» երրորդ տարին: Դա սկզբնավորվել էր 2000 թ. սեպտեմբերի 29-ին, երբ Իսրայելի վարչապետ Արի Եարոնը 2 հազար իսրայելցի զինվորի ուղեկցությամբ ստորիչ այց էր կատարել Երուսաղեմի Ալ Աֆա մզկիթը:

Ըստ հավանականության, 2000 թ. սեպտեմբերի 29-ից մինչեւ 2003 թ. մարտի 31-ն իսրայելցիները 3 հազար 71 լուսավորչից են ստանվել, 42 հազար 38-ը վիրավորվել են: Պաղեստինում 18 հազար 272 բնակավայր ընթացվել է, ագրեսորները

կություններ, իսրայելական զինվորականների հրամանով Պաղեստինում փակվել են 9 դուրը եւ 2 համայնարան, հարձակումների հետևանքով խոչընդոտվել են 1125 դուրը եւ բարձրագույն ուսումնական հաստատության, ինչպես նաեւ 280 կրթության բաժինների գործունեությունը, եւ վերջապես, նվաճած ժամանակահատվածում լուսավորչիցներն 18 հազար 272 անգամ ընթացվել են:

Ստանված լուսավորչիցները 446-ը մինչեւ 18 տարեկան երեխաներ են դաստիարակում: Ինչ վերաբերում է իսրայելցիներին, ապա նրանց անկերին ֆարեմով դիտարկող լուսավորչիցները Պաղեստինի սարածումն ստանել են օուրջ հազար իսրայելցու:

Վերոհիշյալ փաստերի առկայությամբ եթե «ինթիֆադան» վերահսկողության չի ենթարկվում, ապա մնում է փաստել, որ ԱՄՆ-ի մեծապատիվներից ֆալսիֆիկացմանը ընդամենը հանգեցնում է Պաղեստինում Իսրայելի դաստիարակողություններին ծախսումն: Այս դաստիարակումն ուղեկցող գործողությունները դառնում են Իսրայելի ռաիերին ԱՄՆ-ի ծառայության թերեւս գլխավոր հետևանքը: Ուրեմն, ինթիֆադան էլ ֆալսիֆիկացման է ստեղծում Իսրայելի համար: Բանի որ դրա նախաձեռնությունը դաստիարակում է Պաղեստինին, ուստի չլուրջ է բացառել նաեւ այդ ֆալսի անվերահսկելիության հավանականությունը:

Ըստ հավանականության, 2000 թ. սեպտեմբերի 29-ից մինչեւ 2003 թ. մարտի 31-ն իսրայելցիները 3 հազար 71 լուսավորչից են ստանվել, 42 հազար 38-ը վիրավորվել են: Պաղեստինում 18 հազար 272 բնակավայր ընթացվել է, ագրեսորները

Իսրայելը կարունակի դաստիարակական դասի կառուցումը «Իսլամական ջիհադը» սպառնում է

Իսրայելի կառավարությունը հաստատել է Գործառնական գեթի արեւմտյան ափին դաստիարակական դասի հերթական հասկանալի կառուցման ծրագիրը: Այդ դասն Իսրայելը բաժանում է լուսավորչիցներից անհատներին: Ֆրանսիացի հաղորդում է, որ դասի հասկանալից մեկը կառուցվելու է 18 հազար բնակչություն ունեցող Արիել բնակավայրի եւ մեծակա այլ քաղաքների արեւելում: Ասլային ծրագրով առայժմ չի նախատեսվում դասեր կառուցել վիճելի մի քանի հասկանալիներում: Աստիճանից օրեր օրեր գործակալությունը նույն է, որ դա արվում է ԱՄՆ-ի դաստիարակում, որ մեծապատիվներից կարգավորման միջոցով կողմերից մեկն է:

«Ֆիզարո» թերթի սկսվելով, ծրագրի հաստատման նախօրեին ՄԱԿ-ին է ներկայացվել լուսավորչիցների սարածումն մարդու իրավունքների հասուկ դիտարկ Զոն Գու-

կան ջիհադ» արմատական կազմակերպության 43-ամյա առաջնորդ, Եյիս Բասամ աս Սաադին: Ավանտեսների վկայությամբ, ծերակալությունից անմիջապես հետո Իսրայելի զինվորները ծեծի են ենթարկել նրան:

Իսրայելի զինվորական ղեկավարությունը հայտարարել է, որ աս Սաադի որոնումներն սկսվել էին 2000 թ. սեպտեմբերից: Նրան մեղադրում են «Զենիումն դաստիարակման մահադատների առաջնորդների» կազմակերպման» մեջ:

«Իսլամական ջիհադը» ստանալով է Իսրայելի նկատմամբ դաստիարակական միջոցներ ծեղանարկել իր առաջնորդի ծերակալման կառավարությանը: «Թեմամին քանկ կվճարի Եյիս Բասամ աս Սաադի ծերակալման եւ ծեծի, ինչպես նաեւ դաստիարակման հանդեպ ամեն օր կատարվող հանցագործությունների համար», ասվում է կազմակերպության հայտարարության մեջ:

Տամեղ՝ նվիրված Արամ Խաչատրյանի 100-ամյա հոբելյանին

Հոկտեմբերի 4-ին Թբիլիսիի Չափաիա Պալիստիկի անվան օպերային եւ բալետի թեատրական թատրոնի կուրսերում համեղ՝ նվիրված կոմպոզիտոր Արամ Խաչատրյանի ծննդյան 100-ամյա հոբելյանին: Հայաստանի կամերային նվագախումբը՝ ղեկավար Արամ Դարբեկյանի ղեկավարությամբ, վրացի հանդիսատեսին կհանձնի Մոցարտի, Շոստակովիչի, Ռախմանինովի, Մայսթր-Նովայի, Խաչատրյանի, այլ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները: Նվագախմբի հետ հանդես կգա սոփրանո Նունե Բադալյանը:

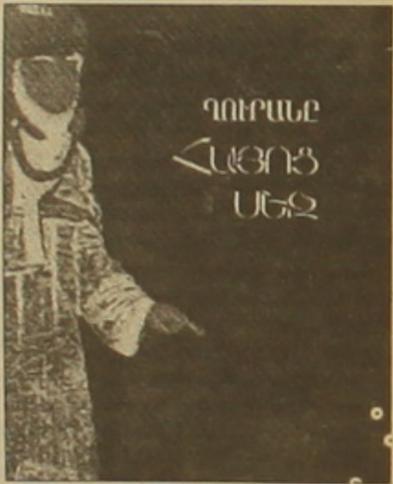
Թբիլիսիի կինոյի տանը ցուցադրվեց Ասոմ Էգոյանի «Արարատը»

Սեպտեմբերի 1-ին Թբիլիսիի կինոյի տանը, «Ոսկյա Պրոմեթեոս» միջազգային 4-րդ կինոփառատոնի ծրագրով ցուցադրվեց կանադահայ կինոռեժիսոր Ասոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմը: «Արարատը» Վրաստանի մայրաքաղաքում ցուցադրվում է երկրորդ անգամ: Այն ցուցադրվել էր նաև 2003 թ. ապրիլի 24-ին՝ Հայոց ցեղասպանության զոհերի ոգեկոչման օրը:

ԹԱԹՈՒՆ ՀԱՎՈՐՅԱՆ, ԹԻՒՆԻՍ

«Դուրանը հայոց մեջ»

Օրես արեւելագիտության ինստիտուտը հրատարակեց նույն ինստիտուտի առաջատար գիտնական, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, միջնադարագետ Արմենուհի Կոզմոյանի «Դուրանը հայոց մեջ» գիրքը: Նույն անունով հայոց մեջ գրեց Դուրանի 120 այսբ 4-հատկան հավթյանի թարգմանությամբ: Գիրքը նվիրված է Վ. Դավթյանի հիշատակին:

ԳՐԱՐԱՆԸ ՀԱՅՈՑ ՄԵՋ

Ուսագրավ է, որ վերջին տասնամյակներին միջազգային հարաբերություններում իսլամի հարաճումը վերջնապես հրատարակեց իր դարձել ոչ միայն իսլամական աշխարհում տեղի ունեցող հաղթանակ, սոցիալական եւ սեփական գործընթացների, այլ իսլամի որդես կրոնի եւ գաղափարախոսության ուսումնասիրությունները: Սույն գրքում փորձ է արվել հայ մասնագրության նյութի վրա ընթերցողին ներկայացնել հայոց մեջ իսլամի արձագանքներն ու Դուրանի թարգմանությունները: Հեղինակն անդադրաբեկում է նաև Մուհամմադի մարգարեության ֆենոմենի եւ իսլամի սկզբնավորմանը:

Իսլամը, որ երեւան եկավ 7-րդ դարում, փոխեց մարդկության դասնության ուղին՝ սկիզբ դնելով նոր փառափառության: Նման աննախադեպ հաջողության անկյունաքար դարձավ Դուրանը, որ ամփոփված է ոչ միայն իսլամի վարդապետությունը, այլև մահմեդականների եւ մահմեդական հասարակության իրավական, բարոյական, սոցիալական նորմերն ու կենսակերպը:

Ա. Կոզմոյանի կարծիքով, դժվար է միանշանակ բացատրություն տալ այն հարցին, թե ինչու 7-րդ դարում իսլամի հայերը չընդունեցին իսլամը: Չի բացառվում, որ այդ հարցում դեր խաղաց հայերի ազգային կերտվածքը, կամ հայերի մեջ քրիստոնեության ամուր դիրքերը, կամ էլ իսլամի հարցում կազմում Հայաստանի ծայրամաս լինելու հանգամանքը: Այնուամենայն, հայերը հավատալով չեղան: Ավելին՝ արտահայտեցին իրենց կեցվածքը նոր վարդապետության հանդեպ: Տարածում գտան իսլամի մասին հակամտություններն ու տարակարծությունները, որին մասնակից դարձան հայ մասնագիտները, դասախոսները, փիլիսոփաները, ասվածաբանները, ծարսասանները:

Համաձայնաբար ժամանակակից հայոց մեջ Մուհամմադ մարգարեի անվան ամենավաղ հիշատակությունը ժամանակում է 7-րդ դարի հայ դասախոս Սեբեոսին: Քննության մեջ ուղղվածվում են Սեբեոսի, Դեոնդի (8-րդ դար), Գրիգոր Մագիստրոսի (11-րդ դար), Գրիգոր Տաթևացու (14-րդ դար), Վարդան Արեւելցու (13-րդ դար) դիտարկումները նոր

վարդապետության վերաբերյալ: Իսլամի մասին հայոց դասակարգումներում տեղ են գտնում եւ հանդուրժող, եւ ընդդիմադիր շեշտումներ: Ուսագրավ է, որ մոտավորապես 13-րդ դարում, գուցե հասկանալի, սակայն արդեն գոյություն ուներ Դուրանի հայերեն թարգմանությունը: Պահպանվել է նաև 18-րդ դարի մեկ այլ թարգմանական նմուշ՝ Դուրանի հայերեն ամբողջական թարգմանությունը լաթիներենից, որ կատարել է Սեփյանուս Լեհացին, 17-րդ դարում: Դուրանի հայոց թարգմանություններն արաբերեն բնագրից, ինչպես նաև ֆրանսերենից հրատարակվել են Պոլսում (1911 թ.) եւ Վառնայում (1909 եւ 1912 թթ.): Ի դեպ, Դուրանը թարգմանվել է աշխարհի մոտ 140 լեզուներով, չնայած որ իսլամը արգելում է «անձեռնակերտ» համարվող Դուրանի թարգմանությունը: Եւթն, որ մեզանում դեռես գոյություն չունի Դուրանի ակադեմիական թարգմանությունը:

Քննությունը եզրակացվում է «ալ-Բակարա» («Կովը») սուրայի մի հատվածով՝ Վ. Դավթյանի թարգմանությամբ՝ կատարված ուսուցիչից: Այն այժի է ընկնում ներքին հանգով եւ ներդաճակությամբ, ինչպես նաև հնարավորինս բնագրին հարազատ մնալու միտումով:

Արմենուհի Կոզմոյանի «Դուրանը հայոց մեջ» գիրքը նույն հարցադրումների եւ մտեցումների առիթ է տալիս: Այն նոր խոսք է հայ արեւելագիտության մեջ: Գիրքը լավագույնս ձեւավորված է, ակնհայտ է իսլամական մակարդակի բարձր: Կարծում ենք այն կնորոգի ոչ միայն դուրանագիտության բնագավառին, այլև «Քաղաքացիական» երկխոսության» գործընթացին:

ԱՐԱՐՄ ՓԱՇԱՅԱՆ, Արարագետ, ժամանակակից գիտությունների քննադատ

Շուրջ 30-ամյա ընդմիջումից հետո նորից երեւան էր եկել ֆրանսահայ անվանի երգչուհի Լին Դուրյանը: Մեր թանգարանի բարեկամ, երգիչ Սկրիչ Սկրիչյանը նրան բերել է Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարան՝ ծանոթացնելու հայ գրողների եւ արվեստի գործիչների ֆոնդերում թափվող նյութերին:

Լին Դուրյանի հետ թանգարան էր եկել ֆրանսահայ մի այլ երգչուհի՝ կլանել է նրան: Ազգային երգերի կատարման հարցում նրա կատարելագործմանը նպաստել է կոմպոզիտոր Ավետիս Մետուենցը:

Դուրյանը աշխատել է եվրոպական մի քանի օպերային թատրոններում: 1963-ին ընդունվել է Փարիզի Գրանդ օպերայի թատրոնում եւ իր արտիստական ճակատագիրը կապել նրա հետ: Սկզբում լուսաբանել է երկրորդական դերեր, ապա դարձել առաջնական դերերգչուհի: Բնական փորձառությամբ

Լին Դուրյանը գրականության եւ արվեստի թանգարանում

Աստիկ Անդրեասյան-Տեյնյանը, որը սասանայկներ առաջ ավարտել է երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիան (Թամարա Շահնազարյանի սանդ):

կատարումներով՝ «Արդա», «Դոն Կառլոս», «Տրուբադուր» օպերաներում, մենահամերգի ժամանակ կատարել է Ռոմանոս Մելիքյանի, Ավետիս Մետուենցի, Գրիգոր Սյունու, Աոն Սաթյանի երգերից:

Երգչուհու առաջին լուրջ դերն այդ թատրոնում եղել է իբրանուհի Էրլին «Դոն Կառլոս» օպերայում: Երջանիկ գուրդողություններով, նրա հիմնական դերակատարումները զբաղված լինելով ուրիշ թատրոնում, այդ դերը բաժին է հասել հայ երգչուհուն, եւ նա իր կատարողական արվեստով արժանացել է թատրոնի ղեկավարության եւ ֆինանսառության բարձր գնահատականին:

Վերջերս թանգարանում կազմակերպվել էր հանդիպում Լին Դուրյանի հետ: Ցանկալի հյուրին բարի գալուստ մաղթեց թանգարանի տնօրեն Հենրիկ Բախչինյանը: Երգչուհուն ներկայացրեց Սկրիչ Սկրիչյանը գնահատանի խոսք ասացին երաժշտական բաժնի վարիչ Յ. Բեխարյանը, Մոնեղիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնի մենակատար Ալիս Դեմիրբաջյանը: Որոշ մանրամասներ լուսաբանելով իր գործունեությունից, Լ. Դուրյանը լուսաբանեց մի քանի հարցերի, որով ավելի տպավորվեցին արտիստուհու գործունեության տարբեր էջերը:

Վերջում, ի լուրջ մեծ երգչուհու, նրա երգերը նվագակցվում էին միայն ընտիր կատարողների համար նախատեսված Կոմիտասի դաճնամուրի նվագակցությամբ: Լին Դուրյանի «Կոնուկ», «Դլե յաման», «Մի լար», «Վարդը», «Կարմենի» հարաներան եւ այլ երգերի կատարումները նվագակցում էր, ինչպես երեսուն տարի առաջ, դաճնակահարուհի Մարգարիտ Մելիք-Սեփյանյանը:

Տարիների ընթացքում հանդես գալով բազմաթիվ օպերաներում, Դուրյանը մեծ ճանաչում է ստացել որդես Կարմենի, Ամենիսի («Արդա»), Էրլին («Դոն Կառլոս»), Ալուչենայի («Տրուբադուր»), եւ քան այլ դերերի դերակատար: Նա հրավերներ է ստացել եվրոպական եւ ամերիկյան մի քանի օպերային թատրոններից, երգել տարբեր լեզուներով:

Հայրենասեր երգչուհի Լին Դուրյանի բարի օրինակը ղեկավարակից լինի մեր գրական-մեակուրային գործիչների համար իրենց գործունեության փառավոր էջերը լուսաբանող նյութերը մեր թանգարանին, ասել է թե մեր ժողովրդին նվիրելու համար:

ԱՐՄԵՆԱՐ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ

Արա Միխայելյանի կարծիքով, ինքը նկարչական որեւէ ուղղության չի պատկանում

Փարիզում ցուցահանդես կազմակերպելուց առաջ ժամանակակից արվեստի մասնագետներին ծանոթանալու նպատակով սեպտեմբերին այդ հաղաք էր այցելել ներկայումս Բարսելոնում բնակվող երիտասարդ հայ նկարիչ Արա Միխայելյանը իր ծառայողական շրջանում:

րահներում, կոլեկտիվ եւ անհատական ցուցահանդեսներում, ինչպես նաև Մադրիդում, Բիլբաոյում, Խեռոնում, Լիսաբոնում, Լյու Յոնում: Գործեր ունի Հայաստանի, Գերմանիայի, Գոնաստանի, Ավստրալիայի թանգարաններում եւ մասնավոր հավաքածուներում:

Միխայելյանի կարծիքով, իր արվեստի վրա ազդել են Գաուդին, Ռեմբրանտը, Վելասկեսը, Ռիբեռան, Պեյսեր Բրեյգելը, Բոսխը, Դավին, հայերից՝ Գառուին, ժամանակակից Արա Գրիգոր: Նա գտնում է, որ ինչը նկարչական որեւէ ուղղության կամ արժանի հետեւող չէ: Վերջին 9 տարիներին երկու անգամ եղել է Հայաստանում: Կուրցնար ավելի հաճախ այցելել էր հայրենիք: Բայց մտադիր է առաջիկա տարիներին մնալ Բարսելոնում:

Հայաստանում ծնված Արա Միխայելյանի գործերը ժամանակակից Փարիզում ցուցադրվել են հայաստանցի երիտասարդ նկարիչների ցուցահանդեսում, բայց նա առաջին անգամ այդ հաղաքը տեսավ անցյալ ամիս: «Աւխարհ» թերթին սված հարցազրույցում նա լուսաբանեց, որ երեւանում ինչը ստացել է գեղագիտական կրթություն եւ ծառայողական դիտում: 80-ական թթ.-ից լրջորեն զբաղվում է նկարչությամբ: Երեւանում նրա գործերն առաջին անգամ ցուցադրվել են, երբ ինչը 6 տարեկան էր: Արայի եղբայրը ժամանակակից մասնակցել է երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի մայր տաճարի նախագծմանը:

1994 թվականից մոր եւ եղբոր հետ Բարսելոնում հաստատված Արա Միխայելյանն ու իր եղբայրը ստիպված էին դարձյալ 5 տարի սովորել, Իսպանիայի 5 տարի սովորել, Իսպանիայի 5 տարի սովորել, Իսպանիայի 5 տարի սովորել:

ՉԱՐՄԱՆԱԿՈՒՄ ԱԶԳԵՐՈՎ

